

TORSDAG 3 JULI. NR 27/2014

Hittar du alla råttor?
Sidan 16

Nattklubb blir snart kyrka igen
Sidan 5

Didrichsens dröm blir sann
Sidan 6

Sänkte kraven
Sidan 2

Tala om jämlikhet på jobbet

Att vara homosexuell och arbeta inom församlingen kan innebära konflikter.

Sidan 4

Domkapitlet skrev program om övergrepp
Sidan 5

Gud bryr sig också i döden
Sidan 6

Styr gåvor genom en förening!
Sidan 15

Upptäckte medeltidens starka kvinnor

Sidan 8

LEDARE CHRISTA MICKELSSON

Tillväxten vi inte vill ha

KP DÅ FLERA europeiska länder ser ut att ha kravlat sig upp på isen ur eurokrisens iskalla vak ser Finland ännu ut att ligga och guppa i vattnet. Att få fart på ekonomin och nå tillväxt är ett måste för den nya regeringen i den verkligheten där tillväxten för tredje året i rad stampar på stället.

MEN MEDAN politikerna lägger pannan i djupa veck för att stimulera ekonomin pågår på flera andra håll motrörelser. Den bärande tanken i kritiken är att evig tillväxt är en omöjlighet, inte minst på grund av de begränsade resurser vårt jordklot har att erbjuda. Tillväxt måste ersättas med utveckling, menar en del av kritikerna, men teknisk utveckling kan bara i begränsad utsträckning minska de negativa följderna av tillväxten.

PROBLEMET MED diskussionen är att man liksom så ofta annars tenderar hänfälla åt förenklingar. Tillväxtkritiker framställs som välmenande men naiva hippies medan förespråkarna i sin tur lätt stämplas som rationalistiska egoister. I det svår-förståeliga ekonomiska maskineriet där Finland är ett försvinnande litet kuggjul är det i ärlighetens namn svårt att se andra utvägar än att tillväxten måste stimuleras. Därmed kan också kritiken mot den nuvarande tillväxtmodellen alltid avfärdas med argumentet att det inte finns något reellt alternativ. Men det är inget särskilt konstruktivt tillvägagångssätt. Inte borde heller rädslan för målkonflikterna (ett exempel: om vi konsumerar mindre kan kommunerna anställa färre lärare i grundskolan) få prägla diskussionen om hur vi i framtiden ska hushålla med våra begränsade resurser.

OCKSÅ DÅ kyrkan ska förhålla sig till nödvändigheten att sluta växa förekommer det en flora av målkonflikter: växande pensionskostnader ska täckas och kulturarv ska värddas. Nog vore det ändå önskvärt att aktörer i kyrkan tydligare profilerar sig i tillväxtfrågan. Tillväxt i sig är det inget fel på, men vi ska kunna problematisera den enorma våg som gått genom västvärlden där den privata konsumtionen sätts före alla andra hänsyn. BNP är inget entydigt välfungerande mått på människans och samhällets välmående och även om en snabb ökning av den materiella välfärden i många utvecklingsländer är önskvärd, finns det inget entydigt samband mellan de rika ländernas konsumtion och förbättrad levnadsstandard i tredje världen. Inte kan det heller vara skäl att de som har pengar utan begränsningar ska få förbruka jordens sinande resurser.

DEN INDIVIDUALISTISKA synen på konsumtion har slagit följe med en individualistisk syn på ansvarstagande. Men det är orimligt att enorma sociala och ekologiska utmaningar ska vila på enskilda människors beslut. Vi behöver en bred diskussion i samhället, som på sikt kan mynna ut i politiska åtgärder. Kyrkan behöver ha en tydligare röst i den diskussionen.

”Det är orimligt att enorma sociala och ekologiska utmaningar ska vila på enskilda människors beslut.”

PROFILEN: MARIA HOLMGÅRD

”Nu förstår jag varför jag fick vänta på honom så länge – det var ju meningen att det skulle vara vi.”

Begär mindre av sig själv

Det är inte allt det vi måste göra som gör oss stressade utan tanken på allt det vi tycker att vi borde göra. Under en lång period ville Maria Holmgård överträffa sig själv i allt. Numera tränar hon sig i förnöjsamhet.

TEXT OCH FOTO: CHRISTA MICKELSSON

Året är 2006. Maria Holmgård (då Björklund) lever ett intensivt studieliv i Åbo, är engagerad i församlingen och har ett rikt socialt liv. Hon stortrivs med studielivet, men börjar känna sig trött, riktigt trött.

– I den situationen borde jag ha bromsat. Men i stället satte jag locket på och tänkte att det här reder jag allt ut själv. Jag har alltid varit lite av en duktig flicka, jag har klarat mig och gjort bra ifrån mig, berättar Maria Holmgård.

Studierna i historia skulle Maria avsluta genom att erhålla ämneslärarbehörighet vid Åbo Akademi i Vasa. Flytten till Vasa ägde rum efter en ledarskapskurs i församlingen i Åbo, där hon satt med i styrelsen. När Maria Holmgård tagit ut sin examen fick hon jobb som ungdomsarbetsledare i Nykarleby församling.

– Min bild av ungdomsarbete i församlingen var präglad av de på många sätt fantastiska år jag fått vara med om som tonåring i Pedersöre. Församlingen var verkligen ett andra hem för mig och de andra ungdomarna. Vi fick enormt bra undervisning i vad det handlar om att vara kristen. Det jag lärde mig under den tiden satte sig i ryggraden och lever med mig ännu i dag.

Då hon själv började jobba som ungdomsarbetsledare hade hon höga förväntningar på sig själv.

– Jag tror inte att andra hade så höga förväntningar, men jag hade ju själv sett hur ett bra ungdomsarbete såg ut. Jag tror att jag var väldigt trött när jag började, men ändå försökte jag till 110 procent.

I samma veva hittade Maria Holmgård, som dittills alltid varit singel, sin blivande man. De gifte sig vid lillajul 2009.

– Det var helt underbart, en helt ny

vändning i livet. Jag vill inte tänka på ett liv utan Christian. Men att inleda en relation och samtidigt känna att man är utmattad blev en krock. Jag fick en kick av kärleken. Men när vi kom så långt att vi gift oss och flyttat ihop, då vi nått punkten vi ville komma till, gick luften ur mig. Det gick inte längre att leva på topparna och det märktes.

Inte längre som förr

Maria Holmgård blev sjukskriven. Hon som alltid varit social, sprallig och prat-sam fick acceptera att livet nu såg anorlunda ut. Ängest och panikattacker var en del av sjukdomen.

Hennes man, som hade en skilsmäsa bakom sig, hanterade situationen väl.

– Han visste vad det är att må psykiskt dåligt och inte orka. Han såg bara en kvinna som försökte alldeles för mycket. Jag är oerhört tacksam för att jag får dela livet med honom. Nu förstår jag varför jag fick vänta på honom så länge – det var ju meningen att det skulle vara vi.

I dag upplever Maria Holmgård att hon lämnat de tunga åren bakom sig.

– I ett skede tänkte jag att jag kan säga att jag är frisk när jag känner mig som förr. Men nu har jag förstått att det aldrig kommer att ske. Inte känner man sig heller som tjugo när man är trettio. Oftast mår jag bra, men ibland kommer sämre dagar. Dem ser jag närmast som varningssignaler, de förlamar mig inte och gör inte att jag bryter ihop.

– Även om jag tidigare inte kunde förstå människor som sa att de inte skulle vilja vara utan sina tunga perioder är det precis så jag själv nu känner.

Maria Holmgård har funderat mycket på varför så många drabbas av utmattning och ängestproblematik i dag.

– Var har det gått fel? Jag har inget

minne av att det skulle ha varit så här när jag var barn, att var och varannan gick in i väggen.

Hon tycker att vi är allt för benägna att jämföra oss med varandra.

– De sociala medierna för med sig både gott och ont. Allt ska vara så fulländat. Man ska ha det perfekta hemmet, den perfekta familjen. Vi ser någon i vår närhet med den välskötta trädgården och tänker: det där vill jag ha. Sedan ser vi någon med en lyckad karriär och vill ha också det. En tredje satsar fullt ut på familjen. Också det tycker vi att vi borde göra. Sedan inser vi inte att alla de människorna också har valt bort något.

Hon säger att de flesta av oss inte har för mycket att göra, men att tankarna på det vi tycker att vi borde göra åter upp oss.

– Det är där stressen föds: då du inte kan slappna av i det du gör utan tankarna ständigt är på annat håll, på det du skulle vilja hinna med.

Förebedjare

Hennes okomplicerade tro på Gud har bevarats intakt.

– Jag har en vardagsnära tro och har inget behov att älta teologiska frågor. Förr var jag en person som syntes mycket i församlingen, men numera har jag mera av en förebedjarroll.

I sin roll som bonusmamma till Christians två barn märker hon också hur viktigt det känns att tonåringarna ska hitta en personlig tro.

– Det säger något om hur viktig tron är också för mig själv.

Att som 28-åring bli bonusmamma till två nästan tonåriga barn har varit förvånansvärt okomplicerat.

– De tog emot mig med öppna armar. Vi är som vilken familj som helst. Men på det stora hela har jag varit förvånad över hur sammansvetsade man kan bli trots att man inte har biologiska band. De ser mig inte som mamma, utan som en annan vuxen som är närvarande i deras liv. Ibland har det till och med funnits fördelar med att jag är den i huset som varken är mamma eller pappa. Vi har kunnat prata om både ett och annat och det är jag oerhört tacksam för.

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545
fax (09) 278 4138

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktörer:
e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Ulrika Hansson
tfn 040 831 6322

Tomas von Martens
tfn 040 831 6836

Christa Mickelsson
tfn 040 831 6788

Michaela Rosenback
tfn 040 831 6748

Webbredaktör:
webbred@kyrkpressen.fi

Layout: Malin Aho
tfn 040 831 6902

Utgivare:
Fontana Media Ab

Bank:
Danske Bank
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Christa Mickelsson

Tryck:
Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Ulrika Hansson
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 24% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämnas in din annons utan extra kostnader via annonsverktyget på www.kyrkpressen.fi! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.

Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före.

För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi
Leif Westerling
tfn 050 329 4444,
fax (09) 278 4138

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar:
tfn 040 831 6614,
prenumeration@kyrkpressen.fi.
Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

SMÅSTADSLIVET I Nykarleby passar Maria Holmgård.

MARIA HOLMGÅRD

UPPVUXEN I PEDERSÖRE,
BOR I NYKARLEBY.

FILOSOFIE MAGISTER I
HISTORIA.

GIFT MED CHRISTIAN, TILL
FAMILJEN HÖR HANS BARN
MARTIN OCH REBECCA.

TYCKER OM ATT HAND-
ARBETA OCH PYSSLA.

JOBBAR SOM INHOP-
PANDE LÄRARE I JAKTEN
PÅ ETT LÄRARJABB.

Indirekt kyrkoherdeval i Petrus

KYRKOHERDEVAL. Tjänsten som kyrkoherde i Petrus församling är ledig-anslagen och ska sökas senast den 4 augusti. Den nuvarande kyrkoherden **Bengt Lassus** lämnar kyrkoherdetjänsten i mars 2015 då han går i pension.

En ändring i kyrkolagen som trädde i kraft första januari 2014 gör det möjligt för en församling att av

domkapitlet anhänga om att få genomföra kyrkoherdevalet som ett så kallat indirekt val. Det innebär att valet av kyrkoherde görs av församlingensrådets medlemmar, istället för ett val i vilket alla församlingensmedlemmar deltar.

Församlingen behöver inte särskilt motivera sin anhängan om varför man vill genomföra ett indirekt val.

– Det står i kyrkolagen

BENGT LASSUS ser kyrkoherden som en andlig teamleader. FOTO: KP-ARKIV/MAGNUS WIKSTRÖM

att ett indirekt val ska stöda och möjliggöra att den person som är mest lämpad blir vald, säger kyrkoherde Bengt Lassus.

En annan poäng med indirekt val är att man vill förkorta och förenkla själ-

va valprocessen.

– Ett indirekt val ska också hjälpa församlingen att välja en person som har lokal sakkunskap, säger Lassus.

Vill man genom indirekt val säkerställa Petrus särprägel?

– Det tror jag inte. Undervisning och predikan är viktiga delar i Petrus men det handlar om ett stort team och många olika verksamheter. I dag be-

tungas en kyrkoherde av många administrativa uppgifter. Självt tycker jag att kyrkoherdens viktigaste uppgift är att vara en andlig ledare, inte en byråkrat, säger Lassus som helst skulle se att en del av byråkratin delegerades exempelvis till en administrativ sekreterare som församlingen tidvis haft.

■ TOMAS VON MARTENS

Motverka mobbning inom församlingen

PRIDE. Hur är det att jobba inom församlingen om man tillhör en sexuell minoritet och vad kan man göra för att motverka mobbning av dessa grupper inom kyrkan? Bland annat de här frågorna diskuterades under Prideveckan i Helsingfors.

TEXT: MICHAELA ROSENBACK

Under Prideveckan som arrangerades i Helsingfors förra veckan ordnades ett flertal programpunkter som uppmuntrade till samvaro, fest och acceptans. Men allt gick ändå inte i firandets tecken. Flera diskussionstillfällen som behandlade sexuella minoriteters ställning i dagens Finland stod också på programmet. Gemenskapsrörelsen ordnade ett seminarium som behandlade ämnet församlingen som arbetsplats för sexuella minoriteter och könsminoriteter.

– Helsingfors Pride har arbetslivet som tema och då ville vi ta upp frågan kring hur det är att tillhöra en sexuell minoritet och jobba inom församlingen, säger ordförande för Gemenskapsrörelsen **Ulf Särs**.

Viktigt för Gemenskapsrörelsen är att diskutera vad som redan blivit bättre och vad man kan jobba vidare med.

– Arbetsplatsmobbning är ett så känsligt ämne att det kan vara svårt att få folk att ställa upp, säger Ulf Särs.

Ett ansikte utåt

En av dem som ställde upp och berättade sin historia är student- och personalpräst vid Helsingfors universitet, **Laura Mäntylä**. Mäntylä kom för några år sedan ut som öppet homosexuell.

– Jag ville ta steget och komma ut eftersom jag tyckte att det var tid för en präst att tala offentligt om homosexualitet. Samtidigt vill jag vara ett ansikte utåt för kyrkan i den här frågan.

För Laura Mäntylä var beslutet att berättas sist och slutligen ganska enkelt.

– Ingen inom kyrkan hade tidigare kommit ut på det här sättet. Dessutom blev det lättare för mig själv eftersom jag på det här viset kunde berätta för alla på en gång.

Laura Mäntylä tror inte att hennes liv som homosexuell präst skiljer sig så mycket från andra homosexuella med andra yrken.

– I genomsnitt blir jag kanske ofta-

re slagen i huvudet med Bibeln eftersom en homosexuell präst väcker så starka känslor.

Till Mäntylä kommer många människor som vill prata om frågor som relaterar till homosexualitet.

– Jag träffar människor som funderar över sin egen sexualitet och vill höra vad kyrkan och Bibeln tycker om saken. Andra vill prata om vad en homosexuell identitet för med sig. Det är säkert lättare att tala med en präst som de vet att inte dömer, säger Laura Mäntylä

Mäntylä har aldrig upplevt mobbning av sina kollegor. Däremot har hon i vissa arbetssammanhang stött på andra kristna som ifrågasatt hennes läggning.

– Vid ett tillfälle ville en studerande komma och tala med mig och jag trodde att det handlade om ett själavårdssamtal. Det visade sig ändå att personen egentligen ville bota mig från min homosexualitet. Det var ett smärtsamt samtal och jag tänkte vid ett flertal tillfällen att vad har jag för skyldighet att ställa upp på det här?

Laura Mäntylä påpekar att det bland kristna finns väldigt olika åsikter och att alla dessa åsikter har en biblisk grund.

– Det är fel att påstå att någon annans synvinkel är okristlig. Alla har vi rätt till vår åsikt. Men en människas rätt att älska en annan vuxen människa är ingen åsiktsfråga, det borde vara en rättighet för alla.

Verksamhetsledare vid fackförbundet Kyrkliga sektorn, **Ritva Rasila**, säger att spelreglerna inom församlingen inte skiljer sig från andra arbetsplatser, det vill säga, ingen får diskrimineras för sin sexuella läggning.

– Det är en central princip inom arbetslagstiftningen, säger Rasila.

Rasila berättar ändå att det har förekommit fall av diskriminering.

– Någon gång har vi märkt att när församlingarna minskar på sin personal så skyller man på ekonomiska orsaker fast det egentligen ligger personfrågor bakom. I anställningsprocesser har det också hänt att arbetsgivaren har fäst uppmärksamhet vid den ansökandes sexuella läggning.

I vissa fall har den anställdas sexuella läggning till och med varit orsaken till konflikter på arbetsplatsen. Detta trots att det sedan början av 2000-talet har funnits rekommendationer i kyrkans tjänste- och kollektivavtal för hur man ska förebygga osakligt beteende.

”Alla har vi rätt till vår åsikt. Men en människas rätt att älska en annan vuxen människa är ingen åsiktsfråga, det borde vara en rättighet för alla.”

Laura Mäntylä

TEMAT FÖR Prideveckan i Helsingfors var i år arbetslivet. Därför diskuterades det också hur det är att vara homosexuell och jobba inom församlingen.

FOTO: VERA SAARIVUORI

RAMADAN FOTBOLLS-VM

Fotboll och fasta

I samband med att fotbolls-VM i Brasilien gick in i sitt slutskede inleddes också den muslimska fastemånaden ramadan. Det här kan ställa till en del problem för de troende spelare som väljer att inte

äta eller dricka under dygnets ljusa timmar.

Flera av stjärnspelarna i turneringen är muslimer, bland annat **Xherdan Shaqiri** från Schweiz, **Marouane Fellaini** från Belgien och **Karim Benzema** från Frankrike. Många av de muslimska spelarna väntas ändå skjuta upp fastan till

efter turneringen. Det här gäller bland annat **Mesut Özil** från Tyskland.

Enligt en studie som gjorts vid det idrottsmedicinska centrumet Aspetar i Doha, Qatar försämrar ramadan generellt prestationsförmågan ordentligt. Det finns ändå spelare som upplever att fastemånaden

påverkar kroppen positivt.

– Det är fantastiskt hur ramadan kan göra en riktigt stark, säger Elfenbenskusens mittback **Kolo Toure** till Daily Mail.

Fastan för VM-spelarna underlättas något av att solen bara är uppe omkring elva timmar i Rio de Janeiro jämfört med Finland där

dygnet för tillfället består av cirka nitton ljusa timmar.

Ramadan är en av islams fem pelare, men ingen muslim är tvingad att fasta. Ramadan inleddes den 28 juni och avslutas den 27 juli. Det är första gången sedan 1986 som fotbolls-VM krockar med Ramadan.

■ MICHAELA ROSENBACK

Nattklubb blir Lutherkyrkan igen

LUTHERKYRKAN. Efter att ha tjänat som nattklubb i tjugo år återuppstår Lutherkyrkan i Helsingfors igen. Enligt planerna ska det ske 2016.

TEXT: JOHAN SANDBERG

Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys (Sley) har tecknat ett långvarigt hyreskontrakt med fastighetsägare försäkringsbolaget Varma. Hyresavtalet gäller endast kyrksalen, inte hela fastigheten.

Samtidigt har Sley med ett skilt avtal hyrt kontorsutrymmen i fastighetens femte våning.

Sley ägde tidigare hela fastigheten på Fredriksgatan 42 tillsammans med sin systerförening Svenska Lutherska Evangelieföreningen (Slef). De sålde fastigheten 1989.

När föreningarna flyttade ut ur fastigheten var avsikten att den skulle rivas. Men det satte Museiverket stopp för. Nattklubben flyttade in i den skyddade kyrksalen i mitten av nittiotalet

– För oss är Lutherkyrkan en så central plats att det inte är överdrivet att tala om att vi återvänder hem, säger Sleys ordförande Ari Kuusela i ett pressmeddelande.

Även om Sley och Slef tidigare ägde fastigheten tillsammans har Slef ingen del i hyresavtalet.

DEN NYGOTISKA entrén från 1894 är fortfarande bevarad. FOTO: OLLI HÄKÄMIES

– Vi har inte varit inkopplade i förhandlingarna. Men vi gläds över att Lutherkyrkan återuppstår, säger Göran Stenlund, verksamhetsledare för Slef.

Både Stenlund och Sleys

verksamhetsledare **Lasse Nikkarikoski** ser det som möjligt att föreningarna i framtiden kan samarbeta kring Lutherkyrkan.

Sley får tillgång till kyrksalen senast i början av 2016.

Därefter ska salen grundrenoveras. Nikkarikoski räknar med att renoveringen betalas av både ägaren och Slef.

– Kyrksalen tas i bruk tidigast sommaren eller hösten

”Vi återvänder hem.”

Ari Kuusela

ten 2016. Det vet vi först när renoveringen börjat. Vi har inte gått igenom kyrksalen så noga att vi har renoveringens omfattning klar för oss, säger han till Kyrkpressen.

Även om kyrksalen är skyddad så har Nikkarikoski ingen klar uppfattning om vad som är bevarat och vad som är borta.

– Jag vet inte ens om kyrkorgeln är kvar, säger han. Det får vi kartlägga när vi får tillgång till salen.

Lutherkyrkans bänkar finns i dag i den svenska kyrkan i Tallinn.

Den tvåspråkiga Evangelieföreningen byggde redan 1878 ett bönehus i hörnet av Fredriksgatan och Malmgatan. Intill det byggdes 1894 ett större bönehus som Karl August Wrede ritade i nygotisk stil. Det omändrades av Albert Nyberg till ett jugendhus med fem kontorsvåningar 1908. I samband med en ombyggnad invigdes bönehuset till kyrka 1931. Vid det laget hade Evangelieföreningen delat sig på språklig grund.

Kyrkan skadades under vinterkriget men byggdes upp på nytt. Byggnaden ockuperades 1986 av en grupp ungdomar som ville fåsta uppmärksamhet på de ungas bostadssituation i staden.

Riktlinjer färdiga för församlingar

TRAKASSERIER. Domkapitlet i Borgå stift har blivit klart med sitt handlingsprogram för bemötande och förebyggande av sexuella trakasserier i kyrkan.

TEXT: TOMAS VON MARTENS

Handlingsprogrammet kommer att skickas ut till alla församlingar, där kyrkoherdarna åläggs att ta upp det till behandling såväl i förtroendeorganen som i medarbetarskaran.

Med hjälp av programmet kan församlingen bedöma sin beredskap att upptäcka

och hantera misstankar om övergrepp, samt utarbeta egna direktiv för verksamheten bland barn och unga.

Stöd till familjen

På stiftsplanet kommer problematiken att aktualiseras vid kyrkoherdekonferensen och vid storsamlingen Diakonidagarna i höst, samt vid utbildningar på olika håll i stiftet under år 2015.

I handlingsprogrammet nämns att stöd bör erbjudas även åt den utsattas familj och närmaste. Också för-

övarens anhöriga drabbas utan att de själva har kunnat påverka det som skett. Hela det sociala sammanhang där övergreppen har förekommit påverkas av det skedda.

I en församling berör detta medarbetarna, det verksamhetsområde inom vilken övergreppen skett, församlingsmedlemmarna och lokalmiljön.

Sakligt informerande

Det gäller också att beakta vilka följer behandling-

en av frågan i medierna har på dem som på olika sätt är anknutna till de inblandade. Utomstående samtals hjälp, själavård och förstående lyssnande behövs, men församlingsledningen bör också verka för att ryktes spridning inte uppmuntras och domar inte fälls urskillningslöst. Att sprida meddelanden på sociala medier kan förvärra situationen. Saklig information om utredningar och eventuella åtgärder framhålls därför som särskilt viktiga.

SEMINARIUM COLLIANDER

Sommarprogram på Valamo

Mellan den 15 och 17 juli ordnas ett Colliander-seminarium i Valamo kloster. Under seminariet fokuserar man bland annat på **Ina Collianders** konst och hennes utställning *Enkelt tillsammans (Änglarna med oss)* som visas fram till och med den 31 augusti.

Författar- och konstnärsparet **Tito** och **Ina Colliander** hade starka kopplingar till Valamo kloster där de bland annat gjorde pilgrimsvandringar. År 2014 har det gått 110 år sedan Tito Colliander föddes.

Werthmanns begravningsbyråer

Ab Werthmann Oy

Fullständig begravningservice

- med omtanke och erfarenhet från 1912

Karis Köpmansg. 18 Tel. 019-232186
Hangö Bulevarden 9 Tel. 019-2482059
Ekenäs Gustav Wasa g. 14 Tel. 019-2413261
Ingå, Sjundeå Tel. 019-232186

www.werthmanns.com Dejour 24 h 0400-473391

TJÄNST FÖR LIVET NÄR SORGEN GÅSTAR

- ett gratis informationspaket och en kosnadsberäkning
- boupptecknings- och gravstensservice

HELSINGFORS BEGRAVNINGSTJÄNST
Tölö: Mannerheimvägen 45, t. (09) 7002 481
Malm: Kyrkobytvägen 14, t. (09) 7002 4824

ESBO BEGRAVNINGSBYRÅ
Esbo centrum: Esboplatzen 7, t. (09) 7002 4828

Dejour, t. (09) 7002 481 www.hautausuolto.net **MEMORIA**

VÅGA FRÅGA

Att tala om döden

ANN-SOFI STORBACKA är sjukhuspräst och svarar på läsarförfrågningar om tro och liv.

Jag har ett barn som talar mycket om döden och oroar sig. Barnet går i söndagsskola och tror att det finns en Gud och en himmel, men det är svårt att tala om himlen med barn för det är inte konkret. Hur ska man tala om död med barn utan att det blir för teologiskt och krångligt?

DÖDEN ÄR verkligen inget lätt samtalsämne. Jag undrar om det kunde vara så att ditt barn inte intresserar sig för döden i allmänhet utan av något mera specifikt som han eller hon har upplevt eller kommit att tänka på. Vet du vad

det kunde vara? Hur kommer det sig att ditt barn tänker så mycket på döden? Har du frågat den här frågan av ditt barn?

Både med barn och med vuxna gäller det att sätta sig in i den andras tankevärld. Det är lätt att utgå ifrån att vi talar om samma sak när vi samtalar, men så behöver det inte vara. Vad kunde ligga bakom ditt barns oro? Kan det vara så att ditt barn oroar sig för att mamma eller pappa kanske kan dö, eller någon annan av barnets närmaste familjemedlemmar?

DET ÄR ett hjärtskärande samtalsämne att tala med ett barn om sin egen död, om hur det sannolikt kommer att bli sedan. Ändå kan ett sådant samtal vara nödvändigt. Det ger dig å andra sidan en möjlighet att visa för ditt barn hur mycket han eller hon betyder för dig. Du får på ditt eget sätt berättat om att du aldrig kommer att sluta älska ditt barn och att du gör allt du kan för att andra ska ta hand om det om du inte längre kan göra det. Du kan berätta om ert nätverk av människor och om din tro på Guds omsorg i alla lägen, också de svåraste.

DU FRÅGAR också om hur man kan tala om himlen med barn på ett lättförståeligt sätt. Det finns egentligen inte så mycket skrivet om livet efter döden och om himlen i Bibeln. Det som finns är dessutom beskrivet med hjälp av bildspråk och symboler. Det betyder att vi alla får lov att bli teologer när vi funderar över vad bildspråket betyder. I många böner eller sångböcker för barn finns fina beskrivningar av döden och himlen som är lätta att ta till sig och låta sig inspireras av. Britt G. Hallqvist har till och med skrivit en bön för en som oroar sig för döden. Hennes bön "Över dödens höga bro" finns bland annat i klassikern Hemmets bönbok.

DU HAR också hjälp av goda barnböcker. Många av dem handlar om ensamhet, oro, sorg och död. En del av dem handlar om döden på ett realistiskt sätt, andra tar upp ämnet i symbolisk form. Med åren har jag börjat förstå hur mycket exempelvis Astrid Lindgren har skrivit om barns ensamhet och förhållande till döden. Hennes berättelser förstärker hoppet om att det kommer att gå bra till slut. Det allra enklaste sättet att formulera vårt kristna hopp är just att säga att vi tror på ett lyckligt slut.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och redigerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

Munch till Finland

KONST. På Helsingforsdagen den 12 juni slog Didrichsens konstmuseum åter upp dörrarna efter att ha hållit stängt i över ett år på grund av renovering. I höst väntar en utställning av Edvard Munch och efter det ställer den finska konstnären Pauno Pohjola ut sina verk.

TEXT OCH FOTO: MICHAELA ROSENBACK

En svart skylt med texten Konstmuseum Didrichsen pekar besökarna i rätt riktning. Gården framför museet på Granö i Helsingfors rymmer en parkering, risväxter hämtade från skogen och ett antal tallar. Skogsmarken och tallarna är ett försök att bevara miljön så som arkitekt Viljo Revell, som designat Villa Didrichsen, ville ha den.

Museet har hållit stängt sedan ett år tillbaka och under den tiden har en omfattande renovering genomförts.

– Vi ville framför allt göra museet mer tillgängligt för besökarna. Det här innebär bland annat att vi har byggt om biljettkassan och garderoben som tidigare var en flaskhals. Vi har också installerat hissar och byggt en ramp så att rörelseförhindrade lättare ska kunna ta sig fram, säger museidirektör Peter Didrichsen.

Hålla kvar det gamla

Eftersom museet ligger precis vid finska vikens strandkant har det nu byggts en brygga där besökarna kan lägga till med båt-taxi. En viktig del av renoveringen har också varit att bibehålla Revells arkitektur. Eftersom museet var familjen Didrichsens privata bostad under flera årtionden vill man även i fortsättningen förmedla känslan av hemtrevlighet.

Drygt ett år har renoveringen pågått och fastigheten blev färdig till valborg. Gården stod klar att visas upp för publik i slutet av maj.

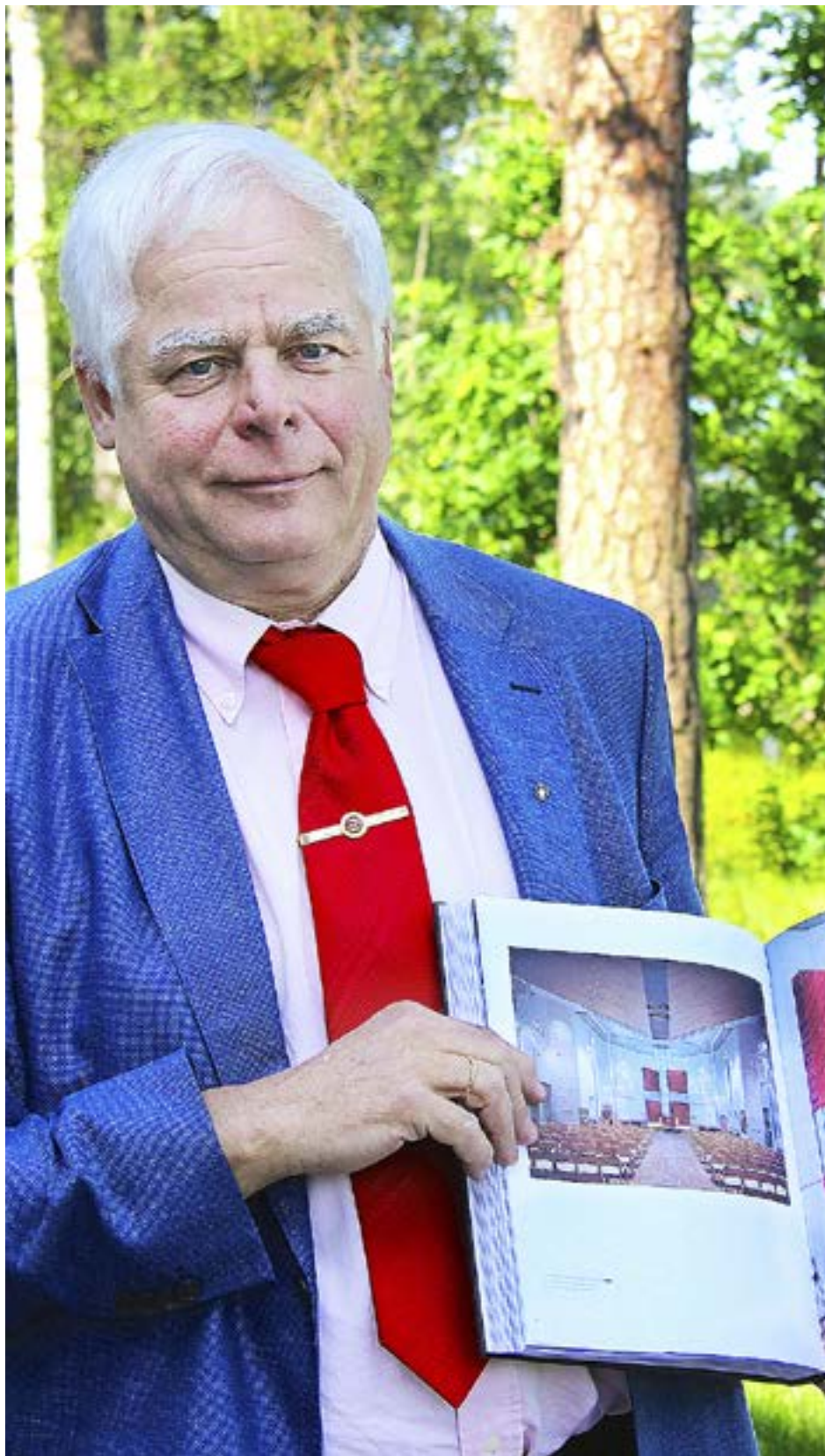
– Arbetarna jobbade dag och natt för att museet skulle bli färdigt i tid, säger Peter Didrichsen.

Museet öppnade den 12 juni och invigdes då av före detta kulturminister Paavo Arhinmäki och Helsingfors stadsdirektör Jussi Pajunen. Att det blev just Arhinmäki och Pajunen är ingen slump.

– Både staten och staden har varit med och finansierat renoveringen, säger Peter Didrichsen.

Först på femton år

För tillfället har museet inte lånat in

PETER DIDRICHSEN visar upp sin favorit av konstnären Pauno Pohjolainens skulpturer. Den heter Altarverk och står i Rantasalmi kyrka.

någon utställning utan visar upp sina egna konstverk under utställningen *En Kulturoas*.

– Vi vill visa våra dyrgripar. Vissa har inte varit framme på tio till tjugo år, säger Peter Didrichsen.

Till ett av de mest uppskattade verken hör Pekka Halonens *Måltiden* från 1899. Det var Marie-Louise och Gunnar Didrichsens första gemensamma konstköp och inhandlades år 1942. I övrigt går det också att njuta av bland

PÅ TVÄREN JOHAN SANDBERG

På den gamla goda tiden

När studiovårdarna på Radio Vega diskuterade nyheten om att Lutherkyrkan ska bli kyrka igen

mindes en av dem den gamla goda tiden när nattklubben Highlight verkade där.

Den gamla goda tiden? Även om nattklubbseran är en halv livstid för en fyrtio-åring är den ändå bara en parentes.

För mig är den gamla goda tiden i Lutherkyrkan en gubbe som talar länge om något obegripligt medan jag ligger utsträckt på de hårda bän-

karna lutande mot mammas famn. Jag studerar taget, läktaren och det runda fönstret ovanför altaret. Men gubben bara pratar på. Om jag inte visste bättre kunde jag tro att han talar än idag.

Till den gamla goda tiden hör julfesterna samt barn- och ungdomssamlingarna

i Nedre salen. Dit gick man vanligtvis in genom portgången från Fredriksgränd.

Till Nedre salen hörde också tant Signe. Hon höll söndagsskola för oss barn. Hon var en av orsakerna till min troligen enda tia på folkskolbetyget, i religion i första klassen. Naturligtvis

fick jag som sjuåring frågan om jag skulle bli präst.

Än i dag tänker jag ibland på tant Signe. Jag minns det inte själv, men mina minnesgoda föräldrar brukar påminna mig om att jag deklarerade för henne att jag ska berätta för andra om Jesus när jag blir stor. Tant

Signe dog innan jag blev stor. När jag tänker på henne undrar jag om jag blivit stor ännu.

Även om det bara handlar om en byggnad gläds jag över att Lutherkyrkan, min barndoms kyrka ska bli kyrka igen. Som på den gamla goda tiden.

efter femton år

annat Pablo Picassos, Akseli Gallen-Kallelas och Pekka Halonens konstverk. Den egna utställningen ger också museipersonalen en chans att prova på sin nya teknik innan de stora utställningarna tar vid. I höst besannas nämligen en av Peter Didrichsens önskningar. I och med utställningen *Edvard Munch - Livets dans*, blir Didrichsens konstmuseum det första museet på 15 år som visar Munch i Finland.

– Det är naturligtvis en stor sak för oss. Idén att få hit Edvard Munch uppstod 2004 så det har varit ett tioårigt projekt. År 2006 hade vi de första kontakterna till Oslo.

År 2013 var det 150 år sedan Munch föddes och det firades med en stor utställning på Nasjonalmuseet och Munchmuseet i Oslo. Det gjorde Munch ännu mer populär världen över och beställningslistan över museer som vill ställa ut hans konst är lång.

– Det är i princip omöjligt att få den här möjligheten. Vi råkade bara fråga vid rätt tillfälle, säger Peter Didrichsen.

I augusti 2013 skrevs kontrakten på

och den 6 september i år öppnar utställningen. Största delen av utställningen kommer att bestå av oljemålningar från Munchmuseets Stenersensamling. Totalt visas ett trettiotal oljemålningar och ett tjugotal grafikverk.

Nutidskonst

Efter Munch väntar en utställning av den finländska konstnären **Pauno Pohjolainen**.

– Pohjolainen är en intressant konstnär som jobbar mycket med trä, skulpturer och reliefer. Trä är ju ett material som passar bra i Finland, säger Peter Didrichsen.

Pohjolainens konst genomsyras av mystik och har flera religiösa kopplingar. Bland annat jobbar han ofta med olika former av kors och har också skapat altartavlor som går att hitta i Rantasalmi kyrka och Degerö kyrka.

– Konst i den här formen har en evangeliserande uppgift. Pohjolainen är en känd och allmänt uppskattad nulevande konstnär. Dock tror jag inte att folk i huvudstadsregionen kän-

”Det är i princip omöjligt att få den här möjligheten. Vi råkade bara fråga vid rätt tillfälle.”

ner till honom lika bra. Utställningen är en möjlighet för honom att komma fram också i Helsingfors. Dessutom vill vi på museet jobba för att främja nutidskonst.

Pauno Pohjolainens utställning på Didrichsens museum öppnar den 10 februari 2015.

DIDRICHSSENS MUSEUM I HELSINGFORS

• **Den danskfödde** Gunnar Didrichsen kom till Finland på en affärsresa 1927. Där träffade han sin blivande fru Marie-Louise Granfelt.

• **Paret hade** ett gemensamt intresse för konst och kultur. De började samla på konst, bland annat av Eero Järnefelt och Akseli Gallen-Kallela.

• **Viljo Revell** ritade Villa Didrichsen som byggdes år 1957 och familjen flyttade in ett år senare.

• **Didrichsens konstmuseum** öppnades för allmänheten i september 1965.

• **Museet har** i allmänhet öppet sex dagar i veckan och ordnar cirka tre specialutställningar per år.

Med Buckthorn blev slemhinnorna friska

Carina Johansson led av klåda i underlivet i flera år. Extra jobbigt blev det när hon höll simlektioner. Vattnet i bassängen gjorde klådan outhärdlig.

– Jag var på väg att ge upp jobbet, men när jag hittade Buckthorn förändras allt. Nu har jag varit besvärsfri i fem år, säger Carina, 58 år.

När Carina Johansson började närma sig 50 fick hon problem med känsliga slemhinnor i underlivet. Det drabbar alla kvinnor när de blir äldre, men alla behöver inte känna besvär. För Carina kom problemen smygande. Det blev extra påtagligt eftersom hon jobbade som instruktör i babysim.

– Jag var i bassängen flera dagar i veckan och höll lektioner. Jag led så oerhört mycket av klådan efter att jag klivit upp ur i vattnet. Och inte heller hjälpte de produkter jag provade.

Carina övervägde att byta jobb men i samma veva fick hon höra talas om havtornsprodukten Buckthorn.

– Det var det bästa som kunde ha hänt. Efter några veckor var klådan borta. Det var en underbar känsla när det slutade att klla, säger Carina som ätit Buckthorn i fem år och hon har inte haft besvär en enda dag sedan dess.

Buckthorn är ett kosttillskott som bland annat innehåller extrakt av ekologisk havtorn och biotin som bidrar till att bibehålla normala slemhinnor i ögon, mun och underliv.

Och just effekten på hennes sköra slemhinnor blev uppen-

bar när hon provade att smörja in händerna och märkte hur len huden blev med en gång.

– Det känns som ett mirakel varje dag. Buckthorn är också prisvärd. Ett paket räcker i två månader. Tänk vad så lite kan förändra så mycket.

Buckthorn innehåller: Ekologiskt havtornsextrakt, fett-syrorna Omega-3, 6, 7 och 9, quercetin och rutin från bovete, rosmarinextrakt samt

biotin som bidrar till att bibehålla normala slemhinnor.

Pris: 39 € för 60 kapslar som räcker i 2 månader. **Finns:** I hälsokostbutiker samt vissa

apotek. Kan beställas fraktfritt på **www.elexironline.fi** eller på tel: 06-343 6506 och få den direkt hem i din brevlåda inom 2-3 vardagar.

elexir pharma

Iskmovägen 114b Iskmo – info@elexirpharma.fi – 06 34 36 506 – www.elexironline.fi

”Vi vill visa våra egna dyrgripar. Vissa har inte varit framme på tio till tjugo år.”

Annonsera i

KP
KYRKPRESSEN

Med en annons när du hela Svenskfinland.

Du når oss på:
050 329 4444,
050 092 4528

Eller via e-post:
annons@kyrkpressen.fi
www.kyrkpressen.fi

FORSKNING. Kvinnor under medeltiden var aktiva i kulisserna men har skrivits ur historien. Charlotte Vainio forskar i den inbördes relationen mellan gifta män och kvinnor i senmedeltiden.

Slår hål på myter om medeltiden

TEXT OCH FOTO:
CHRISTA MICKELSSON

Att en kvinna under medeltiden var omyndig betydde antagligen något annat än det vi lägger i begreppet i dag.

– Jag säger inte att det var jämställt på medeltiden, men jag forskar i hur ojämsliddheten såg ut, säger Charlotte Vainio.

Vainio är doktorand vid Helsingfors universitet och forskar i den inbördes relationen mellan gifta män och kvinnor i senmedeltiden. Om ungefär två år planerar hon lägga fram sin avhandling om målsmansinstitutionens betydelse.

– Begreppet målsman betydde inte samma sak på medeltiden som det gör för oss i dag. Då en omyndig person i dag har en målsman är denne rättsligt ansvarig för allt som den omyndige gör. Vi vet att det i Magnus Eriksons landslag från mitten av 1300-talet står att en man är en hustrus rätta målsman då de bekräftat äktenskapet genom att ha legat tillsammans en natt, men vi vet inte vad det betydde för dem.

Då hon läst senare översättningar av lagar har hon reagerat på att det lätt uppstår en cirkel av tolkningar: att lagen tolkas på ett visst sätt för att det står så i lagen, men att man tolkar att det står så i lagen på grund av redan gjorda tolkningar.

– Kvinnor under medeltiden drar utan sina män upp kontrakt, donerar egendom, säljer panter och egendom. Inget av detta skulle en omyndig person i dag få göra utan målsmans samtycke.

Underskatta inte kvinnans roll

Ett exempel är en stor donation som gjordes till Nådendal kloster på 1400-talet. I de dokument Vainio har hittat framgår det tydligt att det är en kvinna som donerar det gods hon ärvt av sin pappa. Det finns tecken som tyder på att hennes man skulle vara hennes målsman, som att det vid arvskiftet är mannen som deltar och att han får godset på sin lott för henne. Men å andra sidan finns det ett senare dokument där kvinnan på sin ålders höst skriver att hon skaffat ett eget sigill och bekräftar att det är hennes vilja att donera till Nådendal och där ytterligare egendom tillfogas. I det dokumentet nämns inte mannen över huvud taget.

– Man ska aldrig underskatta kvinnans betydelse för händelsen, för do-

”Man måste inte tro på Jesus men man är korkad om man inte kan se kopplingen mellan vårt fria samhälle och den kristna religionen.”

Charlotte Vainio

nationen som sådan. Stiftelseurkunden för Nådendals kloster, dokumentet som vittnar om att klostret stiftas, är undertecknat av bara män. Men klostret grundas på jord donerad av en kvinna, och utan hennes donation är det väldigt tveksamt om det hade blivit något kloster.

Hon tror inte att det stämmer för svensk medeltid att mannens juridiska person täcker in också hustrun.

– Om det vore så skulle kvinnan inte ha behövt skaffa sig ett eget sigill och poängtera att det här är hennes vilja.

Donationer till kyrkan överlag var viktiga för många kvinnor på medeltiden. Charlotte Vainio berättar att det inom tidigare generationer i forskningen funnits en tendens att inte bara underskatta religionens betydelse som ett samhällsligt fenomen men också människans faktiska tro.

– Att donera till en kyrka är ju inte bara en ekonomisk transaktion. En donation innebär också status för familjen och trygghet i livet efter detta. Det handlade om väldigt mycket mer än bara ekonomi och där var kvinnorna aktiva. Kvinnor har alltid varit aktiva i kyrkan bakom kulisserna, redan i den allra första kyrkan. Men eftersom kvinnor inte har kunnat inneha officiella ämbeten har de fallit bort ur historien. Deras gärningar bär inte deras namn, de är inte officiella.

Institutioner gynnade inte kvinnor

Även om kvinnorna på senmedeltiden, i ljuset av Vainios forskning, hade större friheter än man har trott, sker det från och med slutet av 1400-talet en förskjutning från relativ myndighet till omyndighet.

– Då är det något som händer. Antalet kvinnor och hustrur som nämns i det material jag undersöker sjunker dramatiskt.

Om två år kan Charlotte Vainio säga mera om orsakerna till denna förskjutning, men redan nu spekulerar hon i vilka faktorer som spelade in.

– Jag tror att det beror på att rättväsendet och jordmarknaden förändrades. I takt med att de blir institutioner, snarare än bara praktiska lösningar, försvinner de gifta kvinnorna ur dokumenten. Man kanske skulle kunna jämföra det med utvecklingen av olika yrken: kvinnor bakade bröd och bryggde öl, men de kunde inte bli bagare eller bryggare. När tydliga regelverk uppstår tenderar kvinnor att hamna utanför.

Andra bidragande orsaker var den stärkta centralmaktens och införandet av primogenitur, att bara den äldsta sonen får arva.

– Man går också från ett bilateralt samhälle till ett patrilineärt: under medeltiden räknade man släktskap på både moderns och faderns sida, men när man började skriva genealogier på 1500-talet räknades bara faderns sida.

Mörka medeltiden fanns inte

Myten om den mörka medeltiden avfärdar Charlotte Vainio bestämt.

– Det är väldigt synd att den lever kvar i folks medvetande. Det har kanske att göra med synen på kyrkan och sekulariseringen i dag. Man tror att det faktum att religionen styrde vardagen betyder att det måste vara mörkt på något vis. Som att religion skulle hindra den fria tanken. Från min horisont är det fullkomligt absurt.

Hon påpekar att medeltiden inte heller var den mest ortodoxa tiden i Finlands och Sveriges historia.

– Det är på 1600-talet som man ser en uppstramning av ”den rätta tron” i Europa. Mose lag tas in som en del av straffskalan och utövningen av rätt religion kontrolleras av staten på ett helt annat sätt.

Upplysningen ser hon i sin tur mer som vetenskapsmännens försök att hitta ett annat angreppssätt för att förklara Guds skapelse, än som religionskritik.

– Det är klart, kyrkan var inte trevlig mot Galileo, det kommer vi inte ifrån. Men kyrkan stöder universiteten och skolorna uppkommer kring domkapiteln. All forskning stammar ur kyrkan från början.

Ur försöken att förstå transsubstantiationsläran, läran enligt vilken brödet och vinet i nattvarden förvandlas till Jesu kropp och blod, och treenigheten sprang den filosofiska logiken.

– Hela det vetenskapliga tänkandet har vuxit ur en vilja att förklara Guds skapelse.

Charlotte Vainio säger att tanken om den mörka medeltiden speglar våra egna tankar om konflikten mellan samhälle och kyrka i dag.

– Många av de föreställningar vi har är efterhandskonstruktioner, med syfte att få tiden innan Luther kom och ”befriade” människorna att låta så hemsk som möjligt. Många tror till exempel att folk inte förstod vad som sades i kyrkan på medeltiden. Men predikan var alltid på folkspråket, det var bara mäss-

san som var på latin. Målningarna i kyrkorna fanns inte där för att folket skulle ha något att titta på för att de inget förstod, utan var helt enkelt dekorationer som människorna kände igen från bibelberättelserna. Människorna var inte korkade.

Ett annat vanligt missförstånd är att det genast blir bättre i samhället när man går över till protestantismen i stället för katolicismen.

– När man börjar stänga ner klostren går det åt pipsvängen med bland annat sjuk- och fattigvård. Tanken om omvårdnad om andra finns i många religioner, men i vårt samhälle kommer den ur kristendomen. Det är jättemärkligt att man principiellt ska vara emot allt som har med religion att göra utan att se hur vårt samhälle är byggt på den kristna värdesynen.

Hon förstår sig inte på en stor del av den diskussion som förs i dag i tidningar och nyateistiska rörelser.

– Man måste inte tro på Jesus men man är korkad om man inte kan se kopplingen mellan vårt fria samhälle och den kristna religionen. Jag ser inte mig själv som kristen och tillhör inte kyrkan, men jag har ju ögon att se med.

Luther bytte blöjor

Charlotte Vainio deltar som bäst i en finländsk forskning om familjeliv på medeltiden. En annan myt hon gärna är med och slår hål på är den om kärnfamiljen.

– Kärnfamiljen har genom historien egentligen aldrig varit en realitet, det gäller inte bara medeltiden. Ändå upphålls kärnfamiljen som ett ideal även i dag. Under medeltiden var det till exempel oerhört vanligt med omgiften, nyfamiljer och styvbarn.

Också tanken att det är mamman som ska ta hand om barnen menar Vainio att är en nymodighet.

– Familjefadern som försörjare och modern som den väna barnsköterskan är en nationalistisk, romantiserad bild som inte håller om man tittar historiskt på vårt samhälle. Till och med Luther diskuterar män som byter blöjor på barn.

Visst var det så att de yngre barnen uppfostrades i utrymmen där det vistades mest kvinnor, men senast när pojkar nått en viss ålder skulle de uppfostras av män för att lära sig bli män.

– Det är inte som nu då det inte alls är omöjligt att en pojke inte har en enda manlig förebild under sin uppväxt.

CHARLOTTE VAINIO har alltid gillat prinsessor, drakar och riddare, spelat levande rollspel och trivts på medeltida marknader.
– Historia och medeltid var ett naturligt steg när jag skulle välja bildning.

PSALMVÄVEN JULI

1 N	2 C	3 V		4 X	5 F	6 Ä	7 N	8 I	9 R	10 L		11 G	12 A		13 S	14 B	15 D	
16 U	17 V	18 Ä	19 Ö	20 Y		21 E	22 O	23 P		24 B	25 Ö	26 H		27 G	28 J	29 N	30 Z	31 E
32 Ä	33 Y	34 H	35 X	36 T	37 A	38 Ä	39 C	40 N	41 Ä	42 K		43 F	44 M	45 R		46 G	47 A	48 Y
49 B		50 O	51 D	52 X	53 U	54 G	55 T	56 C		57 K	58 E	59 J	60 Y	61 N	62 G	63 L	64 R	65 M
66 P	67 Z	68 X		69 Ä	70 Ä	71 J	72 H		73 E	74 N		75 B	76 K	77 D	78 Ä	79 Y		
80 R	81 G	82 T		83 A	84 F	85 Y	86 Ö		87 Ä	88 P	89 N	90 J	91 D	92 X		93 S	94 H	95 L
96 Y	97 I	98 Z		99 O	100G	101G	102F	103R		104Ä	105U	106J		107T	108Y			
109C	110P	111S	112V	113N		114Ö	115Y	116O		117 I	118T	119J	120H	121M	!			

Konstruerat av ANN HUSMAN

- A Har jorden bara en 83 12 37 47
- B Bryts på bjudningar 49 75 14 24
- C Kan man rockera med 109 2 39 56
- D Häpet utrop 91 51 15 77
- E Fjäderfä 21 58 31 73
- F Bete för sportfiskare 5 84 102 43
- G Terminal 100 46 27 11 81 101 62 54
- H Den fjärde från Liverpool 26 94 120 72 34
- I Innehåller kräm 8 97 117
- J Kaos 119 106 28 90 59 71
- K Kan man slå sig 42 76 57
- L Artrik gräsmark 63 10 95
- M Enögd 121 44 65
- N Träs smultron på 29 61 89 40 1 113 7 74
- O Schweizisk hjälte 116 22 50 99
- P Avsked 66 23 88 110
- R Bestämmelse 45 103 80 9 64
- S Styrde Ulbricht 13 93 111
- T Pelargång 107 118 36 55 82
- U Får killing 53 105 16
- V Så hette en skatt 17 3 112

PSALMVÄVEN

Fyll i de ord som sökes på raderna A-Ö. Motsvarande siffra i kombination med radens bokstav finns i rutfältet upptill. Flytta över bokstäverna så att den första bokstaven på rad A motsvarar A83, den andra A12 o.s.v. Den färdiga texten i rutfältet bildar en psalmvers. De första bokstäverna i raderna A-Ö bildar psalmens namn.

Oftast håller sig Psalmväven till den nya psalmboken, men för att det ska vara klurigt kan det ibland hända att vi använder oss av en äldre version av någon psalm.

Rätt svar på förra Psalmväven är psalm 181, vers 5, som börjar med orden "Kom, Guds församling". Vinnare i förra Psalmväven är: Mari-Ann Vikman, Jakobstad, Ulla Nybäck, Sibbo och Clara Grägg, Ekenäs. Grattis! Prשבöckerna kommer på posten.

VINN
BÖCKER!

SKICKA IN!

Skicka in din lösning till Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors senast 29.7.2014. Märk kuvertet "Juli-Psalmväv". Bland de rätta svaren lottar vi ut tre bokpris. Lycka till!

Psalm nr och vers i Psalmboken:

som börjar med orden

Namn & adress:

- X Möjlighet 35 4 92 52 68
- Y Brusar upp 96 115 85 33 60 108 79 20 48
- Z Fallriktning 67 30 98
- Å Silpas andre son (modern stavning) 38 69 87 78 18
- Ä Har varken huvud eller fötter 70 6 104 32 41
- Ö Sliten 86 25 19 114

UR EVANGELIET

”Redan på långt håll fick fadern syn på honom. Han fylldes av medlidande och sprang emot honom och omfamnade och kysste honom.”
Läs mera i Luk. 15:11–32

OM HELGEN

Glädje över varje återfunnen

Gud är en nådig fader. Han söker syndaren och förlåter. I himlen gläder man sig över varje förlorad som blir funnen.

BILD UR BIBELBERÄTTELSE FÖR BARN I NORDEN. ILLUSTRATÖR: NADJA SARELL.

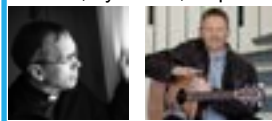
RUNT KNUTEN

Kyrkbåtsfolk från både Kronoby och Bosund. Också alla villagäster är hjärtligt välkomna!

Högmässa och kyrkbåtsöndag i Larsmo sö 6.7 kl. 10. Fisksoppa i församlingshemmet.

TRO PÅ DET GODA – inspirationsdag

Biskop Björn Vikström berättar om sitt herdabrev Mer än ord och målar upp sin vision för framtidens folkkyrka. Musikern David Strömbäck presenterar ny musik från skivan Simma motströms och delar sina tankar om bl.a. långsamhet och eftertanke. Diskussion, nya idéer, inspiration och visioner för kyrkans bästa.

TRO PÅ DET GODA
FÖRSAMLINGSVALET 2014

Pricka in i kalendern:

tisdagen 26.8 i Korsnäs (Församlingshemmet)
onsdagen 27.8 i Jakobstad (Församlingsscenen)
onsdagen 3.9 i Helsingfors (Matteus församling)
torsdagen 4.9 i Karis (Lärkkulla)

INSIDAN

Ansvarig redaktör:
Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Leif Westerling 050 329 4444, leif.westerling@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRÄKTELSEN SARA GRÖNQVIST

ILLUSTRATION: JOSEPHINE MICKELSSON

Kärlekens väg – leder hem

”VAD HAR jag gjort för fel, jag måste bara undra? Har jag ej tjänat väl och hjälpt dig varje dag? Här har jag stått när åskan börjat dundra, i ur och skur har jag stannat kvar.” Så här tror jag att storebror först känner sig när lillebror återvänder hem till Fadern.

Lillebror har levt de senaste åren ansvarslost, utan att ägna en tanke åt framtiden, levt från hand till mun. Han har spenderat upp faderns arv och tror sig nu vara helt åsidosatt av alla, tills han möts av Faderns omfamning.

Faderns agerande då han möter sin yngre son får storebror att också känna sig åsidosatt. För honom hade man aldrig ordnat en fest med de finaste kläderna och den godaste maten. Lillebror hade återvänt skamsen, efter att ha tvingats fundera på vad han ville göra med sitt liv. Men denna äldre bror, som hade tjänat sin fader i ur och skur, han som hade tagit ansvar och fungerat som en väluppfostrad och god människa, han får stå och titta på. Storebror hade hittat sin livsuppgift på hemgården, lillebror hade tvingats resa ut i världen för att hitta sin plats i livet.

Jag känner igen mig själv i båda söner. Den som sliter sig loss för att komma undan och den som stannar kvar och hjälper till. Detta tror jag att Jesus vill att vi ska göra; han berättar liknelsen om den förlorade sonen för att vi ska inse att vi väljer och agerar olika i livets utmaningar. Ibland flyr vi, ibland står vi kvar, vi vet inte alltid varför vi agerar på ett visst sätt.

Faderns kärleksfulla agerande är trösterikt i berättelsen. Vem vi än är, vad vi än gör, så går Gud vid vår sida och tar emot oss då vi är beredda att ta med honom i vårt liv och återvända till honom. Vårt liv handlar om att våga göra saker, ta ställning för och emot och att tro på och be om att Gud finns där för oss. Livet handlar om dopets löfte, om att våga leva ut sina drömmar och att lita på Guds omsorg om oss.

Gud möter lillebror med kärlek och förlåtelse i orden; du har gjort dina val i livet, välkommen hem, jag älskar dig.

Han möter storebror och säger; du har gjort dina val i livet, du är alltid hos mig, allt mitt är ditt, jag älskar dig.
”Kärlekens väg leder alltid hem, tryggt i en osäker värld. Han som är vägen och sanningen, leder oss rätt på vår färd.”

Sara Grönqvist är kaplan i Västabolands svenska församling.

#bönetwitter

”Gud, var med oss i livet oberoende vad som händer. Påminn och uppfyll oss med din kärlek som är större än allting annat. Amen”
Följ Kyrkpressens böne-twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Hos. 12:5–6 eller
Jes. 61:10–11

ANDRA LÄSNINGEN
Rom. 4:1–8

EVANGELIUM
Luk. 15:11–32

Fjärde söndagen efter pingst.
Temat är ”Förlorad och återfunnen”.

PSALMFÖRSLAG

276, 258, 266, 384 (N).
Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

I KLARSPRÅK

Förlåtelse är ett av den kristna trons centrala begrepp. Guds förlåtelse, som är grunden till all förlåtelse mellan människor, innebär att Gud lyfter bort och förintar människans synd.

Genom Jesus Kristus, hans död och uppståndelse, är människans skuld och brist förlåten och helad. I dopet, avlösningen och nattvarden får människan Guds förlåtelse, relationen till Gud återställs och människan får uppgiften att återställa relationen till sin medmänniska och förmedla förlåtelsen till andra.

Källa: Kyrklig ordbok

KALENDERN 4–9.7

DOMPROSTERIET

BORGÅ
SÖ 6.7 KL. 12: HÖGMÄSSA I DOMKYRKAN
Smeds, Tollander.

KL. 18: GUDSTJÄNST I SVARTBÄCK-SPJUTSUNDS SKÅRGÅRDSKYRKA
Smeds, Tollander

TORS DAG 10.7 KL. 14: KAFFEANDAKT I CAFÉ ANKARET
Juntunen, Rita Bergman

ORGELKVART I DOMKYRKAN
TIS DAG 8.7 KL. 12: Rita Bergman
TORS DAG 10.7 KL. 12 Elke Unt

MUSIK I DOMKYRKAN
TORS DAG 10.7 KL. 20: Tuulikki Jürjo, orgel

LAPTRÄSK

SÖ 6.7 kl. 12: Högmässa i kyrkan, Stina Lindgård, Mia Aitokari
To 10.7 kl. 18: Kvällssamling på Hurtigs torp, Stina Lindgård, Mia Aitokari, Kaj Silfvast. Kaffeservering.

SÖ 13.7 kl. 12: Högmässa i kyrkan, Anita Widell, Mia Aitokari. Kaffeservering i Lilla kyrkan.

Tro på det goda. Ställ upp i församlingsvalet!

LILJENDAL

SÖ 6.7 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Stina Lindgård, Mia Aitokari
SÖ 13.7 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Anita Widell, Mia Aitokari

Karamellburken: vid församlingens bord på Liljendal dagarna innehöll 288 karameller. En person gissade rätt. Diakonifonden fick 137 euro. Missionen fick 32.40 euro. Tusen tack.
Pastorskansliet: öppet onsdagar 9–15.

Tro på det goda. Ställ upp i församlingsvalet i höst.

LOVISA

Rosenbröllop: lö 5.7 kl 17 i kyrkan, Hynninen, Tollander
Gudstjänst: sö 6.7 kl 12 i kyrkan, af Hällström, Tollander
Musik i sommarkvällen: sö 6.7 kl 19 i kyrkan, Vera och Reidar Tollander

Sommarcafé: ti 8.7 kl. 14 i församlingssgården

PERNÄ

Högmässa: sö 6.7 kl. 10 i kyrkan. Minna Silfvergrén, Camilla Wiksten-Rönnebacka

Sommarkonsert i Sarvsalö kapell: to 10.7 kl. 18.30 Camilla Wiksten-Rönnebacka, Emilie Adolfsson, Anne Starck och Dan Rönnebacka.

Pastorskansliet i Pernä: stängt 7–20.7. **Pastorskansliet i Lovisa:** betjänar under denna tid vardagar kl. 9–12 och 13–15. Telefonsamtalen styrs automatiskt till Lovisa. Besöksadress Drottninggatan 22. Direkttelefonnummer: 044-722 9201.

SIBBO

S:t SIGFRID: Sö kl 12 mässa Gun Lundell, Anders Ekberg.
Sommarmusik i Sibbo: To 10.7 kl 19:30, Sibbo kyrka. Dag-Ulrik Almqvist, orgel. Fritt inträde, program 5€. Klockstapelcafé med Marthor. I samarbete med Sipoon suomalainen seurakunta.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

SÖ 6.7 kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Sinisalo, Almqvist.

Må 7.7 kl. 13–15: Sommarcafé i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatuplanet.

Ti 8.7 kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan med János Gyülvézi.

On 9.7 kl. 14: Sommarcafé i S:t Jacobs kyrka.

kl. 19: Helsingfors Orgelsommar i Johanneskyrkan. Marina Väisä.

To 10.7 kl. 12: Klavertramp i Berghälls kyrka. Almqvist.

MATTEUS

SÖ 6.7 kl. 12: högm, Ahlfors, Mimi Sundroos. Kyrkkaffe.

Ti 8.7 kl. 19: Med metro till musiken konsert. ”Trettioåriga klassiker – musik i trettioårsåldern”

Trio Festivo: Riikka Kokkonen, violin, Gabriel Escudero, piano, Aino-Maija Riutamaa de Mata, violoncell – Mendelssohn m.fl. Fritt inträde, program 7 euro.

On 9.7 kl. 13–14.30: sommarcafé, samtal, andakt och kaffe i Matteussalen (2 vån). Hallvar, Mimi Sundroos.

ÖSTERSUNDOM KYRKA Kapellvägen 65

SÖ 6.7 kl. 10: högm, Ahlfors, Mimi Sundroos. Kyrkkaffe.

Familjeläger

15–17.8 på Lekholmen. Pris: 40 euro/vuxna, 30 euro/barn (5–17 år), under 5 år gratis. Anm. till kansliet matteus.fors@evl.fi eller (09)2340 7300. Mera info: Catarina Bärlund-Palm, tfn 050-380 3936.

Kansliet stänger undantagsvis kl. 13 torsdag 3.7.

PETRUS

www.petrusforsamling.net
sö 6.7:

– **kl. 10 Högmässa:** i Munksnäs kyrka (Tegelstigen 6). Thylin, Ahlberg.

– **kl. 12 Gudstjänst:** i Äggelby gamla kyrka (Brofogdevägen 12). Marcus Lundquist, Ahlberg.

– **kl. 15.30 SommarPuls:** i Hagasalen (Vespervägen 12 A). SommarPuls-samlingarna ordnas varje söndag samma tid. Programmet kommer att se olika ut från gång till gång men det blir bland annat undervisning, lovsång, bön, mission och grillning. Välkommen med !)

HELSINGFORS PROSTERI LEKHOLMEN

Barnens tisdag: Tisdagar, fram till 4.8. Program och lunch. Pris 10 € vuxna, 5 € barn. Specifikt program finns på Lekholmens hemsida.

Lekionsdag: Kvällsmässa och grillfest fram till 5.8.

Start från Degerö 17:30, hemfärd 21:15. Endast båtavgift.

Torsdagsbästa: Bastubad och simning. Fram till 6.8.

Endast båtavgift.

Lekholmens informationsblad: finns tillgängligt i Johannes, Matteus och Petrus församlingar.

Anmälan till verksamheten på www.lekholmen.fi.

Mer info: tfn 0500-3410 465 (Lekhomen).

Lekholmens bättdatabell fram till 11.8:

må-lö från Degerö kl. 8.00, 10.00, 11.00, 14.30 och 17.30 (ti, on, to även 20.45). Retur kl.8.30 (kan utebli vid läger) 10.30, 11.30, 15.00 (kan utebli vid läger), 18.00 (ti, on, to även 21.15). I Degerö 9.00, 11.00, 12.00, 15.30, 18.30 (ti, on, to även 21.45). Söndagar från Degerö till Lekholmen 9.00, 10.00, 14.30, 16.30, 17.30, retur 9.30, 10.30, 15.00, 17.00, 18.00. I Degerö 10.00, 11.00, 15.30, 17.30, 18.30. Biljetter tur retur över 17 år 3,50, 10–17 år 2,00, barn gratis.

Undantag: från normaltidtabell sker 3.7.

Vid frågor: ring 0500-821921.

DEUTSCHE GEMEINDE

So 6.7. um 11 Uhr: Gottesdienst (Erik Panzig)

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässor sö 6.7: Esbo domkyrka kl. 12.15. von Martens, Bengts, Kronlund. Kyrkkaffe i klockstapeln. Mataskärs kapell kl. 18 lägergudstjänst, Kanckos, Kronlund.

Musik i sommarkvällen: Esbo domkyrka sö 6.7 kl. 19. ”Tungviktare”. Henrico Stewen, orgel. Liszt. Fritt inträde & program.

Sommarträff med kaffe: Olars kyrka, svenska sidan, varje ti kl. 13–15. För dig som känner dig ensam och vill ha gemenskap. Församlingen bjuder på andakt, samvaro och servering.

GRANKULLA

Sö 6.7 kl. 12 Högmässa: Carolina Tonberg-Skogström, Barbro Smeds. Kaffe i nedre salen.

Ti 8.7 kl. 13.30–15 Sommarcafé: på kyrkans innergård.

KYRKSLÄTT

Café Sommartid: tors 3.7 kl. 12–14 på Oasen, Prästgårdsbacken 11 C. Kaffe med dopp. Välkomna!

Friluftsgudstjänst och missionsbasar på Stor-Raula: sö 6.7 kl. 13. Linus Stråhlman och Susann Joki. Carre Lönnqvist från Finska Missionssällskapet berättar om barns

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 8.54)

Fre 4.7 Ingemar Johansson, Mariehamn Lö 5.7 8.53 Familjeandakt. Lars Collmar läser ur sin bok Helga Hund i paradiset. Må 7.7 Rea Anner, Helsingfors Ti 8.7 Victoria Grönlund, Vasa Ons 9.7 Jan-Erik Lindqvist, Helsingfors To 10.7 Henna Liljeström, Bryssel.

VEGA

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 4.7 Maria Sten, Helsingfors Lö 5.7 17.58 Ett ord inför helgen, Dalsbruks kyrka. Sö 6.7 Sixten Ekstrand, Borgå Må 7.7 Lucas Snellman, Vanda Ti 8.7 Sixten Ekstrand, Borgå Ons 9.7 Kaikka Växby, Helsingfors To 10.7 Bibelstudium över Första Thessalonikerbrevet med Stig-Olof Fernström.

VEGA

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 6.7 Gudstjänst från Baltic Jazz-festivalen i Dalsbruk. Predikant: Karin Donner. Liturg och textläsare: Antti Kuokkanen. Musikledare: Peter Södergård. Körledare: Peter Södergård och Jenni Engblom. Kör: Baltic Gospel Singers.

VEGA

KONSERT VASA

Orgelkonsert – musik av Bach

Musikmagister **Birgitta Forsman** som arbetar som kantor i Åbo svenska församling ger en orgelkonsert med musik av Bach och fransk romantik onsdagen den 9 juli kl. 19.30 i Trefaldighetskyrkan i Vasa, fritt inträde.

Forsman har gett konserter runt om i Finland samt i Sverige, Tyskland och Polen. Hon har även gjort inspelningar för riksradiation och gett ut en egen CD-skiva med orgelmusik av Bach.

och ungdomars situation i de växande kyrkorna i världen. Försäljning av hembakat, grönsaker m.m. Lopptorg. Kaffeservering, lotteri och mete. Bil kl. 12.15 från Mikaelgården via bussterminalen, församlingshemmet och Volsvägen till Stor-Raula. Retur efter festen. Transport ordnas vid behov från andra byar. Kontakta Rune Lith tel. 0500 687 023.

OBS! Ingen högmässa i Kyrkslätt kyrka kl. 12.

Utflyktsdag för utvecklingshämmande seniorer: fre 7.8 till Råfsö. Pris 5 €. Info och anmälan senast den 18.7: gun.petersson@evl.fi, tel. 0500 462 243.

Kyrkoherdeämbetet öppet juni-augusti må-to kl. 9-11.30 och 12.30-15. Fredagar stängt. Tel. (09) 8050 8292: www.kyrkslattsvenska.fi

TAMMERFORS

Sö 6.7: Kvällsbön med nattvard kl 18 i Finlaysons kyrka, Jarmo Juntumaa och Tuija Mattila. Ti 8.7: Mammor, pappor och barn kl 10 SvG

VANDA

Högmässa sö 6.7 kl. 10: i Helsing kyrka S:t Lars. M.Fagerudd, I.Tuhkalainen.

RASEBORGS PROSTERI

BROMARV

Fr 4.7. kl. 12, lunchmusik: i kyrkan, Daniela Piipponen, tvärflöjt och Sofia Lindroos, orgel. Sö 6.7. kl. 10, Högmässa: Tom Bergman, Sofia Lindroos. Sö 6.7. kl. 16, Familjen Gräsbecks sommarkonsert: Heidi och Suvi Gräsbeck, sopran, Solveig och Folke Gräsbeck, piano, Oskar Gräsbeck, dragspel och orgel. Kyrkoherde Staffan Söderlund är på semester 4.7-5.8. Vikarie: Tom Bergman.

EKENÄS

Högmässa: sö 6.7 kl. 10 i Ekenäs kyrka, m. Cleve, P.Nygård Lunchmusik: on 9.7 kl. 12 i Ekenäs kyrka Se hela annonsen i VN samt på www.ekenasforsamling.fi

INGÅ

Sö 6.7 4 s. e. pingst, kl 10: högmässa i Ingå kyrka. Makweri, Forsman. Ti 8.7 kl 14-15.30: sommarcafé i Prästgården. Program kl 14.30. Tua & Torsten Sandell berättar om församlingsarbetet i Främre Asien. Verksamhet på finska:

Su 6.7 4. s. helluntaista, klo 12: messu Inkoon kirkossa. Makweri, Forsman. Ke 9.7 klo 18: raamattupiiri Bläckhornetissa.

KARIS

Andakt: To 3.7 kl. 14 på Servicehuset Högmässa: Sö 6.7 kl. 12 i S:t Katarina kyrka. Kaffehörnan: är öppen hela sommaren, torsdagar 12-14, i församlingshemmets nedre våning.

SJUNDEÅ

Mässa: sö 6.7 kl. 12 i Sjundeå kyrka, Riitta Mäenpää, Pami Karvonen.

SNAPPERTUNA

sö kl 18 kvällsmässa: med Tom Bergman och Pia Nygård

TENALA

Sö 6.7. kl.13, gudstjänst: Tom Bergman, Sofia Lindroos. On 9.7. kl. 12, lunchmusik: i kyrkan, Ove Molander, orgel och dragspel. Kyrkoherde Staffan Söderlund är på semester 4.7-5.8. Vikarie: Tom Bergman.

ESBO STIFT

LOJO

To 3.7. kl 17.00: Braskväll hos Britta Nordström. Heinäsinkaare 79,08700 Lojo. Sång mm. och möjlighet att köpa korv och läsk. Raimo Kuismänen. Taxi. Sö 20.7. kl. 13.00: Högmässa i Virkby kyrka. Kyrktaxi.

REGION 2

ÅBOLANDS PROSTERI

VÅSTÅBOLAND

Pargas församling: Sö 6.7. kl 12: Högmässa i kyrkan, Wikstedt, Lehtonen. Ti 8.7. kl 20: Aftonandakt på Bläsnäsudd, Backström. On 9.7. kl 18: Veckomässa i kyrkan, Backström, Lehtonen. Nagu kapellförsamling: Sö 6.7. kl 14: Sommarkonsert i Nötö kyrka, Killström, Granlund. Korpo kapellförsamling: Sö 6.7. kl 11: Sommarkonsert i Aspö kapell, Killström, Granlund. Houtskär kapellförsamling: Lö 5.7. kl 18: Helgmälsbön i kyrkan, Heikkilä. Sö 6.7. kl 13: Friluftsgudstjänst i Mossala vid kvamen, Heikkilä, Heikkilä (i fall av regn firas gudstjänst i kyrkan).

ÅBO

sö 6.7: kl.12 Högmässa i Skarpskyttekapellet. Mullo, Forsman. ons 9.7: kl.13-15 Sommarcafé i Aurelia (1 vän.)

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND

6.7 Fjärde söndagen efter pingst Gudstjänst: i minneslundan (vid kyrkan) kl 12 Ingemar Johansson, Kira Lankinen

JOMALA

Sö 6.7 kl. 13: Friluftsgudstjänst vid Kungö batteri (vid regn i kyrkan), Erickson, Erlandsson Sö 13.7 kl 11: Högmässa, Danielsson, Backman Sö 20.7 kl 11: Gudstjänst, Erickson, Hansen

MARIEHAMN

06.07 Högmässa: med konfirmation kl. 11 på Lemböte lägergård, J-E K, N H, A L. (vid regn i S:t Görans kyrka) Buss avgår kl. 10 från S:t Görans kyrka. 10.07 Konsert: kl. 20 i S:t Göran, Evelina Gottberg – sång, Victoria Gottberg – valthorn, Victor Forsström – piano. Sommarcafé: S:t Görans har öppet vardagar kl. 10-16.

SUND-VÄRDÖ

Torsdag 3.7 kl. 19.00: Musikmeditation i sommarkvällen i Sunds kyrka. Söndag 6.7 kl. 11.00: Gudstjänst i Sunds kyrka. Katarina Gäddnäs, Emanuele Ferrari.

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Sö 6.7 11.00 Högmässa: i Församlingshemmet, Guy Kronqvist, Jasmine Nordergård. Efteråt, kl. 12-13, kyrkkaffe och öppet hus i Församlingshemmet. Må 7.7 9.30 Morgonbön och kaffe: på Strandhyddan. On 9.7 19.00 Sommarsamling: på Strandhyddan, tal av Rune Fant, sång av systarna Andtfolk, programledning Erik Sepänaho. Kaffeservering.

KRISTINESTAD

kristinestadsvenskaforsamling.fi Önskesångkväll: lö 5.7 kl 19 på Fridskär, Lars Nisula, Siv och Tom Bergman Högmässa: sö 6.7 kl 10 i L:fjärd, Saari-nen, Nilsson Gudstjänst: sö 6.7 kl 12 på Jonnsborg, Saari-nen, Nilsson. Efteråt fest för 50-års konfirmanderna Sommarkväll: on 9.7 kl 19 på Jonnsborg, gäster från Estland, Ulla-Maj och Stina m.fl.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi Närpes Lö 5.7 kl 19: Önskesångkväll på Fridskär med Siv o Tom Bergman, Lars Nisula tal. Sö 6.7 kl 12: Högmässa Jakobsson, Wikstedt. Efteråt uppvaktning vid emigrantminnesmärket. On 9.7 kl 18: Allsång i Tjälax byagård, Benita Lidman. Läger på Fridskär: Juniorläger (10-12 år) 15-18.7 och Miniorläger (6-9 år) 21-23.7.

Anmäl snarast till 050 514 8093.

ÖVERMARK

Sö 6.7 kl 10: Gudstjänst Jakobsson, Wikstedt.

PÖRTOM

Sö 6.7 kl 14: Gudstjänst Lassus, Lidman. Sö 6.7 kl 19: Sångkväll i kyrkan med "3 på G" tre damer fr. södra Sverige, andakt Lassus. Ti 8.7 kl 18: Kyrkogårdsvandring på kyrkogården. Arr. Närpes guideklubb. To 10.7 kl 20: Gitarkonsert med Jonne Grans.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

Sö kl 14: Högmässa, Englund, Brunell, Brunell. 50-års konfirmanderna är särskilt inbjudna. Församlingsspastor Cay-Håkan Englund har semester 9.7-6.8. Vikarie är kyrkoherde Mats Björklund.

KORSHOLM

Högmässa: sö kl 10 i kyrkan, Berg, Nordqvist-Källström.

KVEVLAX

Högmässa: sö kl 10, Lundström, Lithén. Konfirmandjubileum för 1964 och 1974 års konfirmander med äkta häft/vän. Därefter servering i församlingshemmet samt fotografering. Bön för bygden: må kl 19 i Betesda.

MALAX

Högmässa: sö 6.7 kl 10 i kyrkan. Kyrk-kaffe. Kyrktaxi. Leif Snellman, Katri Lax.

PETALAX

Högmässa: sö 6.7 kl 11 Englund, Brunell Sommarsamling på Tiströnskar: on 9.7 kl 19 Gäst: Lars-Erik Björkstrand. Björklund, Brunell, Norrgård, servering, taxi startar kl 18 i Ägren-Lolax-Långtät-pensionärshemmet-Västervägen

REPLÖT

Friluftsgudstjänst för missionen: sö kl. 14 vid Granösunds Fiskeläge i Södra Vallgrund. Henrik Östman, Samuel Eriksson. Servering, lotteri.

SOLF

Gudstjänst: sö kl.18, A. Lundström, J. Sten.

VASA

TREFALDIGHETSKYRKAN Konfirmationsmässa: sö kl. 13, Mattias Boije, Siv Jern, Dan Andersson. Stenarna berättar-rundvandring på

gravgården: ti 8.7 kl. 18. Start från Gamla begravningsplan vid porten mot centrum. Servering.

Aftonmusik: ons 9.7 kl 19.30 Birgitta Forsman, orgel. Fritt inträde.

ALSKAT LÄGERGÅRD

Lägergudstjänst: sö kl. 13, Heidi Mäkelä, Marco Harju, Patrik Vidjeskog, Sofia Böckelman. SUNDOM KYRKA Högmässa: sö kl. 10, Pär Lidén, Dan Andersson.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE

Fr 4.7 kl.18 Övning: i kyrkan inför konfirmanderna. Sö 6.7 kl.11 Konfirmationsmässa: Granlund, Johansson. Dörrvärdar: Ytteresse nedre. Sö kl 10.13.30 Andakt: i Esselunden, Granlund, Johansson.

JAKOBSTAD

Sö 12 Konfirmationsmässa i Pedersöre kyrka: Björk, Södö. 50-års konfirmander deltar. OBS! Ingen gudstjänst i Jakobstads kyrka.

14 Sommarkonsert: vid Nätihamn, Salo, Vestanlidgårdens stråband.

15 Sammankomst: i Skutnäs bönehus, Sture Wargh.

19 Fokus: i FC Delgivning och Förbö, Björk.

Ti 13 "Kvar i stan": i FC. Tema: Mission, Sandström.

KRONOBY

Ungdomssamling: fr 4.7 kl 19.30 vid Sommarhemmet

Högmässa: sö 6.7 kl 12.00 (obs tiden), Timo Saitajoki, Ellfolk-Lasén, Anci Högnabba, sång

Israelresa: kom med på Kronoby församlingens resa till Israel 22-29.3.2015. Info och anmälningar markus.ventin@evl.fi tel. 0503039975 eller 8345016

LARSMO

To 3.7 kl. 13-15 Sommarcafé: i Holm bönehus. Välkommen in på en kopp kaffe med dopp och trevlig gemenskap.

Sö 6.7 kl. 10 Högmässa och kyrkbåts-söndag: Sjöblom, Enkvist. Kyrkvård: Gädda, Gäddnäs. "Kyrkbåtsfolk" från både Bosund och Kronoby. Också alla villagäster är hjärtligt välkomna! 50-års konfirmanderna deltar. Efteråt serveras fisksoppa i församlingshemmet. To 10.7 kl. 13-15 Sommarcafé: i Holm bönehus. Välkomna!

NEDERVETIL

4 G kväll: fr 4.7 kl. 18.00 i fh, bön, lov-sång och servering.

Friluftsgudstjänst: sö 6.7 kl. 14.00 i Seljes, J-E Lindqvist, pensionärskören,

Karleby församlingsskär och J Pulkkinen. Andakt: to 10.7 kl. 14.15 vid TVC, Norrback, Smedjebacka.

NYKARLEBY

Kulturkvällen: torsdag 21.8 ordnas enkla och korta vigselalternativ i Sankta Birgitta kyrka, Nykarleby. Gör slag i saken! Ta kontakt tel. 06-789 7200 så ordnas detaljerna och träffen med prästen.

Sö kl 10 Högmässa: kyrkan, Edman, Ringwall.50-årskonfirmanderna deltar och samlas efteråt i fh.

On kl 19 Vesper: kyrkan. Söderbacka, Frilund, Ringwall.

MUNSALA

Lö kl 18 Orgelkonsert med helgmälsbön: Karolin Wargh, Forslund

Sö kl 12 Högmässa: kyrkan, Forslund, Nyholm

JEPPÖ

Sö kl 10 Högmässa: kyrkan, Forslund, Nyholm

PEDERSÖRE

Andakt: Fr 14 i Pedersheim, Häggblom, Sandstedt-Granvik

För ungdomar på Hällsänd www.hallsand.info: Fr 20 Ungdomssamling, Lö 20 Movie Night, Ti 19 Tisdagchill

Gudstjänst: - Sö 10 Sommarkonsert i Flynnängens bönehus, Häggblom, Sandstedt-Granvik (Obs platsen!)

- Sö 12 Jakobstads svenska församling konfirmationsmässa i kyrkan

Sammankomst: Sö 15 i Flynnängens bönehus, Rune Östman

Musik i sommarkvällen: Sö 20 i kyrkan, Karolin Wargh orgel, Michael Wargh baryton.

PURMO

Ungdomssamling: i Lyjo fr 4.7 kl 20

Drängstugan öppen: under Loppisrace lö 5.7 kl 10-15.30

Kvällsgudstjänst: vid Lassfolk hembygdsgränd sö 6.7 kl 19 Hans Häggblom, Granvik o Pedersöre hornorkester.

Karagrupp: i prästg 6.7 kl 19.30

TERJÄRV

Gudstjänst: sö 6.7 kl 10, khden, kantorn; Hannu Musakka, sång.

Friluftsgudstjänst vid Kolam byahem: sö 6.7 kl 18, khden, kantorn, Salongs-orkesteren.

Andakt och Gemenskap i Kortjärvi: sö 6.7 kl 19.

Kyrkokonsert: lö 12.7 kl 19.30, Wivan Nygård-Fagerudd, sång; Kristine Hänninen, violin; Leni Granholm och Stefan Lönnquist, orgel; khden, andakt. Fritt inträde. Kollekt.

Tack för den tvåspråkiga missionsfesten i Vasa 6-8.6.2014

Festen lyckades mycket bra, Gud vare tack.

Vi vill också tacka Vasa stad, vasaborna, församlingsanställda, biskoparna och alla samarbetsparter och fantastiska frivilliga som var med om att skapa vår gemensamma fest. Varje gäst var viktig, tack för att du kom.

Till det levande vattnet får vi komma varje dag.

Finska Missionssällskapet
Rolf Steffansson
Tf verksamhetsledare

Tor-Erik Store
Kyrkoherde
i Vasa svenska församling

EVANGELISK-LUTHERSKA
FÖRSAMLINGARNA I VASA

FINSKA MISSIONSSÄLLSKAPET

SOMMAR ÄR RÖD LEMONAD OCH GRISAR!

Inb. 96 sidor
Fontana Media

27⁹⁰

Ann-Sofie Eriksson

Fias söta hemligheter

Så lyckas du som hemmabagare!

Efter många år som konditor och bagarlärare har Ann-Sofie Eriksson ett skafferi fullt av hemligheter – tips som hjälper dig lyckas med vanliga muffins och avancerade tårter. Du hittar recept för vardagar och kalas; inte minst ett unikt recept på österbottniska, ljuvligt sockriga grisar. Fyll dem med smultronsylt och drick "röd lemonad" till så är sommaren gjord!

Fontana Media

www.fontanamedia.fi
tfn (09) 612 615 30
info@fontanamedia.fi

DOMKAPITLET

VÄNLIGEN NOTERA: Domkapitlet i Borgå stift håller stängt 7.7 – 1.8.2014.

Gemensamma kyrkoherdetjänsten i **Lappträsk svenska församling** och **Liljendals församling** har inom utsatt ansökningstid sökts av gemensamma tf kyrkoherden i samma församling **Stina Lindgård**.

Kyrkoherdetjänsten i **Johannes församling** har inom utsatt ansökningstid sökts av kyrkoherden i Pojo svenska församling **Johan Westerlund**.

Kyrkoherdetjänsten i **Kimitoöns församling** har inom utsatt ansökningstid inte fått någon sökande.

Kyrkoherdetjänsten i **Brändö-Kumlinge församling** har inom utsatt ansökningstid inte fått någon sökande.

Kyrkoherdetjänsten i **Ålands södra skärgårdsförsamling** har inom utsatt ansökningstid inte fått någon sökande.

Kyrkoherdetjänsten i **Saltviks församling** har inom utsatt ansökningstid inte fått någon sökande.

Kaplanstjänsten i **Jeppo kapellförsamling** har inom utsatt ansökningstid sökts av tf kaplanen i samma församling **Harry Holmberg**.

Kyrkoherden i **Sjundeå svenska församling Maria Venhola** har beviljats tjänstledighet 6.6 – 5.9.2014. Kyrkoherdetjänsten sköts av pastor **Riitta Mäenpää** 6 – 22.6 och 1.7 – 10.8.2014, pastor **Kirsi Erkama** 23 – 30.6.2014 och kyrkoherde **Ismo Turunen** 11.8 – 5.9.2014.

Tf församlingspastorn i **Sibbo svenska församling Ola Byfält** har beviljats tjänstledighet 29.4 – 30.9.2014.

Församlingspastorn i **Grankulla svenska församling Johanna Södö** har förordnats att sköta församlingspastorstjänsten i samma församling 1.11 – 31.12.2014.

Tf kyrkoherden i **Sibbo svenska församling Camilla Ekholm** har beviljats tjänstledighet 30.7 – 10.8.2014. Kyrkoherdetjänsten sköts av tf kaplanen **Katja Korpi** 30.7 – 10.8.2014.

Församlingspastorn i **Kronoby församling Daniel Norrback** har förordnats att sköta församlingspastorstjänsten i **Kristinestads svenska församling** från 1.10.2014 tills vidare.

Tf kaplanen i **Houtskärs kapellförsamling Janne Heikkilä** har förordnats att sköta kaplanstjänsten i samma församling 1.9.2014 – 31.8.2015.

Domkapitlet har konstaterat att tjänsteförhållandet för kyrkoherden i **Petrus församling Bengt Lassus** upphör från 1.3.2015 på grund av egen uppsägning.

Kyrkoherdetjänsten i **Petrus församling** har förklarats ledig att sökas senast 4.8.2014 kl. 15. Valet av kyrkoherde sker genom indirekt val.

Kaplanen i **Borgå svenska domkyrkoförsamling Mia Andersén-Löf** har beviljats tjänstledighet 20.9.2014 – 4.12.2016.

Tf kaplanen i **Borgå svenska domkyrkoförsamling Marina Smeds** har förordnats att sköta en kaplanstjänst i samma församling 20.9.2014 – 4.12.2016.

Församlingspastorn i **Borgå svenska domkyrkoförsamling Emma Audas** har förordnats att sköta en församlingspastorstjänst i samma församling 20.9.2014 – 4.12.2016.

Sökandena till kaplanstjänsten i **Jeppo kapellförsamling**, tf kaplanen i samma församling **Harry Holmberg** och församlingspastorn i **Närpes församling Peter Lassus** har förklarats behöriga för tjänsten.

Sökanden till den gemensamma kyrkoherdetjänsten i **Lappträsk svenska församling** och **Liljendals församling** tf kyrkoherden i samma församling **Stina Lindgård** har förklarats behörig för tjänsten.

Sökanden till kyrkoherdetjänsten i **Johannes församling** kyrkoherden i **Pojo församling Johan Westerlund** har förklarats behörig för tjänsten.

En kaplanstjänst i **Borgå svenska domkyrkoförsamling** har inom utsatt ansökningstid sökts av tf kaplanerna i samma församling **Fred Wilén** och **Marina Smeds**.

LEDIGA TJÄNSTER

LEDIG TJÄNST I STIFTET

Kyrkoherdetjänsten i Petrus församling

Valet förrättas som indirekt val.

Språkkraven är utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i svenska samt nöjaktig förmåga att förstå finska.

Den som valts till tjänsten skall uppvisa i straffregisterlagens 6 § avsett straffregisterutdrag.

Tjänsten söks hos domkapitlet i Borgå stift senast 4.8.2014 kl. 15.00. Adress: PB 30, 06101 Borgå.

Vår församlingspastor har andra uppgifter till slutet av 2015.

Därför söker vi en

FÖRSAMLINGSPASTOR eller teolog

till Esse församling för den tiden.

Kontakta khde Kaj Granlund tel. 04030100451

BERÄTTA OM DIN FÖRSAMLING!

Min församling-sidan finns till för dig. Roliga verksamhetsidéer, festliga jubileum eller en viktig gemenskap. Skriv, fotografer och berätta om vad som händer i DIN församling! Skicka in din artikel till redaktionen@kyrkpressen.fi. Redaktionen väljer och redigerar materialet.

I MIN FÖRSAMLING

Världsvärskryssningar med M/S Corina

Åk på en tvåtimmars världsvärskryssning i Kvarkens skärgård med M/S Corina. Avgångs- och ankomsthamn vid restaurang Berny invid Replotbron.

Tidpunkt: måndagar, onsdagar samt fredagar och lördagar 23.6-16.8.2014, avgång kl.14.00. Pris: 16 € / vuxen, 13€ / pensionär, 8 € / barn <12 år. Information och bokningar:

Tel: 0500-260751 (M/S Corina)

Hautausuimisto - Begravningsbyrå

Lindqvist

Kuningattarenkatu 17, Loviisa
Drottninggatan 17, Lovisa
☎ (019) 532 710 Päivystys/Dejour 24h
hautausuimisto.lindqvist@sulo.fi
www.hautausuimistolindqvist.fi

Visste du att...

du kan lämna in din hyresannons via webben?

När du lämnar in via webben sparar du också serviceavgiften på 5 euro.

www.kyrkpressen.fi

STENHUGGERI

LEVANDER

-nya gravstenar
-gravering
-borttagning av gravsten
-återmontering av gravsten
-förgyllning/försilvring
-rätning
-slipning

-EN MINNESVÅRD VISAR
VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönbackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Två unga skötsamma damer önskar hyra lägenhet i Helsingfors fr.o.m september (vi kan även tänka oss att börja hyra redan i augusti). Lägenheten skulle få vara en 2:a eller 3:a, läget är inte avgörande så länge det finns bra trafikförbindelser. En av oss kommer att komplettera sin tidigare Politices magister medan den andra kommer att arbeta. Vi är trevliga grannar med alla krediter i skick. Alla förslag mottages gärna! Ebba, tel. 041-4309125, Emelie, tel. 044-5674707

Skötsam studerande på 24 år med två katter söker en etta eller tvåa i Vasa Centrum. Hyran bör inte vara mer än max 500€ inkl. vatten. Vänligen ta kontakt på 0503608021. Mvh Joakim

Två flickor, juridik- och journalistikstuderande, söker tvåa/trea att hyra i centrala Helsingfors. Lägenheten ska passa för kompisoende. Vi är rökfria och samvetsgranna. Tel: 0400219428 / Sofia

Skötsam finska flicka 24år (ekon.stud.) söker en förmånlig lägenhet i h:fors (centralt).Arbetar inom försäkringsbranschen.num.044 0511051.

Skötsam person med jobb önskar hyra etta i Hfors fr.o.m. 1 aug. Tfn: 050 404 3268. E-post: katarina.skraddar@gmail.com

Önskas hyra 2r & k

Ungt rökfritt par önskar hyra 2:a i bra skick i centrala Vasa fr.o.m 1.8.2014. Bilplats får gärna ingå.

Ring eller maila:

Jonas Furu
044-2840417
jonaseff@gmail.com

Rök- och spritfri ingenjörstud. 19 årig flicka önskar hyra etta nära Otnäs fr.o.m. 1.8 eller tidigare. Tel. 0440 124503

Skötsamt par söker tvåa i huvudstadsregionen fr.o.m. augusti. 0503548255

Jag är en 21-årig kvinnlig studerande som söker hyresbostad i Helsingfors. Tel. 0405496696

HANKEN STUDERANDE SÖKER ETTA ELLER TVÅA I HELSINGFORS. Hanka söker att hyra bostad i Helsingfors. Långvarig och lugn hyresgäst. 0505256740/Isak

Två skötsamma studeranden söker 3:a i VASA centrum fr.o.m. 1.8.-14. Var inte blyg utan ring tel: 050-3539834/ Alexandra Nyberg

Skötsam rök- och djurfri 2-årsstuderande söker en fräsch etta, gärna i närheten av Åbo centrum eller ÅA campus. Allt beaktas. Tel. 040-1561563/ Elisabeth

Skötsam ung studerande kille önskar hyra en liten etta el.dyl i Helsingfors fr.o.m augusti/september. Allt beaktas. Tel:040-7165476

Trevlig, rökfri ekon.stud. söker förmånlig etta i centrum av Åbo fr. augusti. Svar till fannywikstrom@hotmail.com el. Peter Wikström 0405344760

Ansvarsfull, lugn, rökfri högskoleutbildad 29-årig man med fast arbete önskar hyra etta i Helsingforsregionen. Tel.: 050 349 6822

UTHYRES

2 rum + kv, 34,5 m² i centrala ÅBO, invid Vårdbergsparken, Kaskig. 4, ledig fr.o.m. 01.09.2014. tel. 0400-720097

Rejl tvåa i Trä-Vallgård med inglasad balkong på lungt och lummigt ställe uthyres tills vidare. Bra förbindelser och nära till allt. Tel. +46-70-768 81 41

Rymlig, fräsch etta (35m²) i Grankulla centrum. Stor balkong, alkov. Nära till tåg och buss. Ledig 1.8.2014. Hyra 700€/mån (inkl. vatten). 0503023248.

DIVERSE

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder i Nordsjö. Tel. 050 590 3780 mån-tors 9-12.

Behöver du operation? Vill du ha en tvåspråkig, följeslagare och hjälp efteråt. I Vasatrakten. Ring 0405077518 för Gratis planering.

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ

ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS Tel 612 9890
www.armsborg.fi Jour 0400 977 000

I sorgens stund är du inte ensam

HOK ELANNON
HAUTAUSPALVELU

En byrå med komplett service.

60 ÅR

LÄS MER:
hok-elannonhautauspalvelu.fi
perunkirjoitustoimisto.fi

Hagnäs • Tölö • Östra centrum • Malm • Forum • Alberga
Hagalund • Esboviken • Dickursby • Myrbacka • Kervo • Hyvinge

TELEFONJOUR 24 h: 050 347 1555 (0,0828 €/samtal + 0,1199 €/min)

Hedra minnet

Begravnings-tjänster med tiotals år av erfarenhet.

Blomsterarrangemang, unika kistor, urnor.

Nu även i BORGÅ. Vi rekommenderar tidsbeställning.

Blomster- och Begravnings-tjänst

P. Borg & Co 30 år

Fredsgatan 25, Borgå, tel. 010 322 0080
Stora Byvägen 27, Sibbo, tel. 09 239 2882

www.borg.fi • info@borg.fi • info.porvoo@borg.fi

Juridisk byrå

HENRICSON & KIETZ

Kungsgatan 7, 10600 Ekenäs,
tfn 0400 470 709 & 050 555 3616

LOCUS

www.locus.fi

STOR EFTERFRÅGAN PÅ HYRESLÄGENHETER

1000-tals nöjda kunder kan inte ha fyllt
Vi står till Er tjänst under hela hyrestiden.

Förmedling med omtanke sedan 1993

Oy N&N Locus Ab AIF [A]
Smedsgatan 13, 00150 Helsingfors
tel. (09) 17 17 44, fax. (09) 17 00 45
locus@locus.fi, www.locus.fi

Välkommen till Malax

MALAX KOMMUN
Sommar i Malax – ett plock av evenemang

En utmärkt plats!

- Båtens dag lö 14.6 kl. 13 vid Kvarkens båtmuseum
- Vernissage to 1.7 kl. 18 på Galleri Kultti, Malax konstklubb
- Ur Bykiston MMXIV sommarpremiär to 1.7 kl. 19 vid Arstu i Petalax
- Humorgruppen KAJ i Åminne Folkpark ons 9.7 kl. 19
- Hembygdsgård sö 13.7 kl. 11 soppa/kl. 13 program
- Allsångskvällar i Åminne Folkpark ons 16.7, 23.7, 6.8 kl. 19
- Hitz genom tiderna i Åminne Folkpark ons 30.7 kl 19

Malmgatan 5, 66100 Malax, tel. (06) 347 7111

MR byggarna ab bygger er framtid
På vilket sätt?

- Närpes, Ängsgården I, småvåningshus med 12 bostäder alla lägenheter färdiga. Görs idag: gårdsplanen färdigställs.
YA Närpes, omändring av klassrum. Görs idag: pikar golv och murar väggar.
- Töjby, nybyggande av sommarbostad. Görs idag: panelar yttre väggar.
- Korsnäs, Lärknäs äldreboende. Köksrenovering nyss färdigställt.
- Sundom, renovering & takombyggnad av egnahemshus. Påbörjas i dagarna.
- Vasa, R23 Folkhälsans hus, renovering & takombyggnad av skyddat stockhus. Görs idag: skålning av ytterväggar & dräneringsarbeten.
Mehiläinen Rådhusgatan, renovering av laboratoriet. Påbörjas i juli 2014.
Vikinga, köks- & golvenovering av egnahemshus. Görs idag: även fasaderna skall renoveras, görs i dagsläget.
Gerby, Renovering & utbyggnad av egnahemshus. Görs idag: bygger bastu & terrasser.

Som Ni ser så utför vi alla slag av byggarbeten, små som stora.
Ta gärna kontakt! Matias Wik 050-5663174
Rejält & pålitligt byggande sedan 2005 www.mrbyggarna.fi

Ur Bykiston MMXIV
Vi bjuder på historiska händelser i form av underhållande teater.
Manusbearb., regi: Rafael Frans Musik: Jonathan Bonn

Premiär tisdagen den 1 juli kl. 19.00

Tors. 3.7. kl. 19.00	Sön. 13.7. kl. 14.00
Sön. 6.7. kl. 14.00	Tis. 15.7. kl. 19.00
Tis. 8.7. kl. 19.00	Tors. 17.7. kl. 19.00
Tors. 10.7. kl. 19.00	Sön. 20.7. kl. 19.00

Gästspelning på Kilens hembygdsområde ons. 23.7. kl. 18.

Biljettpris: 20 / vuxen, 15 / grupp >25 pers, 10 / ungdom. 4-16 år, inkl. pausservering. OBS! Endast kontant betalning.
Spelplats: Hembygdsgården Arstu, Nybyväg 185, Petalax Nyby.
Bokning: www.bykiston.fi från maj månad eller per telefon 045-858 0245 från 15 juni kl. 18-19. Guidning för grupper på Arstuområdet fortsätter, beställ på förhand.

Välkommen!
Petalax
hembygdsförening

Sommar i Åminne!
De populära programkvällarna i Folkparken fortsätter!

16.7 Allsång med Håkan Omars • 23.7 Allsång med Stefan Vågglund
30.7 Johnny's Chinchillas - Hitz genom tiderna
6.8 Allsång med Ann-Katrine Burman

Familjedag med Robin Hund 10.8!

www.aminnefolkpark.fi

ELfirma Antell Leif

- installation
- elmaterialförsäljning
- planering

050-5235391
leif.antell@pp.malax.fi

Sommarrestaurang
Åminne
tel. 050-355 6093

Öppet alla dagar
efter midsommar.
Måndag - Lördag 12-22 (02)
Söndag 12-21

TREND SHOPPEN
PETALAX

Nu finns även trendshoppen som nätbutik
www.trendshoppen.fi

Välkommen till
nätbutiken med en
härlig mix och design!

Kyrktået 4 (f.d. posten)
050-357 0454
Må-on och fr kl. 10.30-17.00

Vestis bär & kiosk

Sikli nypotatis
& loppis

**Vestis
Bär & Kiosk**

Åminnevägen 23
66100 Malax

Tel. 044 349 0214

Koski Gård
Highland cattle
Texas longhorn

Vi säljer stamboksförda
avelsdjur,
även kött går att
beställa

0500-884 833
(Sami)

050-360 1447
(Marika)

BESÖKARE ÄR ALLTID
VÄLKOMNA,
men ring gärna före!

Kläder för damer 30+
Hittar du hos oss.
Storlekar S-XXXL
Vi hjälper dig att hitta rätt.
Massor av gardiner.

Tygkåren med det lila extra
Annettes Syservice

Västerstigen 1, Petalax,
Tel. 06-3470565
Öppet: Vard. 10-17
syservice@netikka.fi
<http://annettessyservice.blogspot.fi>

Vi bygger radhus i Yttermalax.
Ännu finns lediga lägenheter
kvar. Ring för mera info!

LINDBERG CONSTRUCTION
0500-733701
www.lindbergconstruction.fi

MALAX KROSS
Er leverantör av bergskross
och grusprodukter

Johan 0400-668 790
Björn 0400-442 483

Kyl- och hushålls-
maskinservice
Electrolux

Luftvärmepumpar -
försäljning och installation

Garantiservice
• Whirlpool
• Candy/Hoover
• Electrolux
• Gorenje

Ring Dan Kanto tel. 045 122 0310
ElectroCool

Mattlarstigen 1, 66100 Malax. Tel. 045 122 0310
E-post: info@electrocool.fi • www.electrocool.fi

Fima Jens Fant

- Vvs installation och service
- Bergvärme
- Lvi aseruss ja huolto
- Meälämpö

Pohjanmaan Puhkakatut **NIBE**

Jens Fant
050-4021462

PETALAX
FÖNSTER IKKUNAT WINDOWS
www.petalaxsnickeri.fi

Petalax Snickeri Tel-Puh 06-347 5236
Petalaxvägen 401 Fax 06-347 5277
66240 Petalax E-post: info@petalaxsnickeri.fi

Pohjanmaan Antenni ja Valaistus Oy
PETALAX ELBYRÅ
www.pav.fi

ELEKTRIA

SB Gräv Kaivuu Husgrunder, dräneringar, avlopp, gårdsplaneringar, stensättningsarm.m.

Stefan Berglund
050-5386966, Petalax

TAXI Kaj Gullfors

1+8, 1+8 inva taxi, 1+19 pers. buss
Tel. 0500-865 220

Carisma
HÄRSTUDIO 050 3581 716

Tuvasvägen 122, 66100 Malax
Välkomna!

Café, fiskförsäljning och handsydd barnklänningar mm
i gammal stockstuga på Bergö
Tel. 044-0672267

Selmas fisk & fika
Bredhällsvägen 77, Bergö

FYSIOTERAPI FOTVÅRD
MASSAGE PT – tjänster

Arne ansv. fysioterapeut
Jonna fysioterapeut
Gun kond.sköt + fotvård
Laila konditionsskötare
Sara-Lotta Personal Trainer, Hälsovårdare

Malaxfysio.fi tel. 3651 767

OBB MÅLERI
Österbottens Blästring

Målar det mesta i din miljö!

*Målningsarbeten *Kakelläggning i torra utrymmen
*Diverse golvarbeten *Tapetsering

Tel. 050-3221535 Petalax
E-post patrikteir@hotmail.com
www.ob-blastring.fi

INKAST ANN-KATRIN STORE

Balans mellan aktivitet och vila

DET FINNS inte något hälsosammare för en kvinna än att vara aktiv. Men finns det ingen möjlighet att undvika att en kvinna blir sjuk av för mycket arbete och en annan av för lite arbete? Är det ödets nyckel att vi har svårt att hitta balansen? Så lär Florence Nightingale ha undrat på 1870-talet. Hon var modern i tankegången, sjukskötarens förebild.

NU ÄR det den tiden på året då de flesta kvinnor, och män, kan koppla av från den jäktiga vardagen. Vi har vanligtvis så bråttom, vi stressar och vi organiserar våra liv för att spara tid. I en bok jag nyligen läste, som handlade om bistandsarbete i ett krigshärjat land, berättar den unga västerländska hjälparbetaren om hur hon ville omorganisera verksamheten i organisationen för att bli mer effektiv och spara tid. Hennes afrikanske kollega frågade försynt: vad gör ni européer med all tid ni sparar? Ja, vad gör vi med vår sparade tid?

JAG FÖLJDE en söndag med flugsnapparparet som hade ett innerligt sjå att flyga in mat till ungarna i holken vid bastun. De verkade inte ha någon organisationsfilosofi som effektiviserade arbetet, de flög av och an medan ungarna pep. Men de stannade upp allt emellanåt och sjöng en stund. Jag undrar vad de sjöng. Kanske en kort kärlekstrudelutt för varandra? Eller tacksamhetens lov över att de fann mat till ungarna? Kanske de fröjdades över Larsmosjöns lugnande inverkan?

MEDAN JAG satt, inaktiv, på min veranda och fåglarna kvittrade, gick tankarna till barn, barnbarn, släktingar och vänner. Tankarna gick till och med till vardagsjobbet. Jag kom ihåg många saker jag tänkt jag skulle göra. Jag blev rent av kreativ mitt i min inaktivitet. Jag gladdes i tanken över familj och vänner.

Samma söndag fällade jag byxor för hand. Just det, omodernt så det förslår. Det tog sin lilla tid. Men samma fenomen infann sig, tankarna fick vingar medan nålen stretade på utan större krav på närvaro.

OCKSÅ FÖR kyrkfolket kan det ibland vara svårt att hitta balansen mellan aktivitet och vila. Oemärkt ställer vi krav på varandra, för vi vet ju hur "man skall vara" i kyrkliga kretsar. Nigh-tingales iakttagelser om för mycket och för litet gäller inte bara kvinnor, det gäller oss alla, i alla våra roller, i yrkesliv, samhällsliv, familjeliv och församlingsliv.

Sa Han förresten inte något om "se på himlens fåglar..."

GOD SOMMAR alla kvinnor och män!

Ann-Katrin Store har varit missionär i Senegal.

EKONOMISKT TILLSKOTT

Understödsförening kan vara bra alternativ

När församlingar slås samman eller kommer att höras till samfälligheter, är det skäl att överväga om en understödsförening för den egna församlingen eller församlingsdelen kunde vara en god idé.

En understödsförening ger inte en församling möjlighet att undanta egen- dom vid sammanslagning av församlingar. Däremot ger den församlingen utsikter till ekonomiskt tillskott till verksamheten utan att samfälligheten berörs. Detsamma gäller en tidigare församling, som genom sammanslagning blir en del av en större församling. Föreningen kan bli användbar framför allt som mottagare av gåvor och testamenten.

Dessa ska då användas till att stöda verksamheten i den församling eller församlingsdel som nämns i

föreningens stadgar.

Egendom som tillfaller en sådan förening administreras inte av församlingen eller samfälligheten, utan av föreningen. Detta innebär att föreningens styrelse beslutar om användningen, har eget FOnr, eget bankkonto och själv sköter sin penningrörelse och redovisning.

Föreningen omfattas av samma rättsregler som andra föreningar, varför sakkunnig hjälp i bland annat eventuella beskattningsfrågor är nödvändig. Föreningens bokslut är till exempel inte en del av samfällighetens bokslut, utan egen bokförare och revisor behövs.

Det finns församlingar som redan länge har haft en understödsförening av ovan nämnt slag. Vissa församlingar har också stiftel-

"Själv tror jag att många hellre vill ge en gåva till bestämd verksamhet i sin egen församling än till en stor och mera anonym samfällighet."

ser. En stor skillnad mellan en stiftelse och en förening är att en stiftelse måste ha egendom genast när den grundas, medan en församling inte behöver ha det. Många andra skillnader finns, men sammantaget kan man säga att en förening är ett smidigare instrument än en stiftelse, i synnerhet så länge den egendom som det är fråga om är anspråkslös.

Det tar alltid minst några månader att få en fören-

ing bildad och registrerad. Därför kan det vara bra att bilda en förening trots att man inte ännu har någon vetenskap om eventuella gåvor till föreningen. I början kan föreningen kanske vara vilande, men sedan kan den plötsligt komma väl till pass. Själv tror jag att många hellre vill ge en gåva till bestämd verksamhet i sin egen församling än till en stor och mera anonym samfällighet, där många församlingar är med och beslutar. Detta gäller inte minst när en svenskspråkig församling är del av en övervägande finskspråkig samfällighet och den donation som övervägs har ett betydande ekonomiskt värde.

FREJA HÄGGBLUM
Karleby

UPPDRAG GRANSKNING

Vem vill fördöma en sådan förbön?

Gitta Dahlberg och Ulf Särs kritiserar Johan Sandbergs rapportering kring Uppdrag granskning. Vill därför kommentera dessa två insändare:

Kollade med en läkare som sade att det inte finns några okontroversiella medicinska fakta som säger att homosexualitet är en lika medfödd egenskap som hårfärgen. Däremot finns det ett omröstningsbeslut av en psykiaterkongress i USA på 1900-talet att homosexualiteten skulle strykas från listan på sjukdomar som skall botas.

Det måste inte vara en lätt situation att ha en sådan läggning, särskilt beroende på omgivningens inställning och kanske de egna förväntningarna på livet. Därför har det gjorts och görs mycket för att "normalisera" en homosexuell läggning och livsstil. Till och med så att ett sådant parförhållande skall kallas och likställas med äktenskap.

Men inte kan vi som kristna och kyrka kasta hela Guds undervisning om skapelseenlig sexual-

"Inte kan vi som kristna kasta hela Guds undervisning om skapelseenlig sexualitet på sophögen som 'föräldrad' och 'kärlekslös'."

itet, äktenskap, den traditionella familjen som barnens rätta uppväxtmiljö på sophögen som "föräldrad och kärlekslös" för att det finns problem här. Alternativt omdefinierar vi alla begrepp och tar till tolkningar av Guds ord tvärt emot vad det faktiskt säger, när det passar oss. Vi löser inga problem så, utan skapar nya.

Vad Guds ord och riktlinjer säger om hur Han ser på homosexualitet framgår av bibelställen som 3 Mos 18:22, samt 20:13, liksom 1 Kor 6:9-10 och 1 Tim 1:10.

Jag kan inte finna att Gud är glad över detta fenomen. Jag finner att Ordet och broder Ulf Särs framförda tolkning av detsamma är oförenliga med varandra.

Som medarbetare i Förbön och tack i Munkshöjens kyrka, har jag fått höra om många som bett om förbön just för sin homosexuella läggning, och efter förbön blivit helt fria från denna och kunnat leva ett heterosexuellt liv. Vem vill fördöma en sådan förbön, trots att vi vet att vi inte alltid får det bönesvar vi väntat?

Gud älskar alla människor oberoende av några egenskaper hos oss. Vi är ju ursprungligen skapade av Gud, fastän syndafallet förvrängt mycket hos oss. Men Guds kärlek består inte i att Han tummar på sina bud och föreskrifter, utan att Han lät sin Son gå i döden för att vi skulle gå fria från de eviga konsekvenserna av vårt fall. Måne det inte är så att om vi inte tar Guds lag i all dess stränghet på allvar, kan vi aldrig på allvar få uppleva den härliga befrielse som evangeliet ger?

ULF EMELEUS
Pastor em
Helsingfors

GENER OMÖJLIGT

Sexuell läggning kan inte gå i arv

Gitta Dahlberg skriver (KP 18.6), att en människans sexuella läggning kan jämföras med rödhårigheten. Med andra ord egenskapen är i generna, som Gud skulle ha skapat enligt Dahlberg. Men hur kan sådana gener bli kvar i en population, om genernas bärare inte har barn?

PEKKA REINIKAINEN
Medicine licentiat, Helsingfors

Avslutad diskussion

Diskussionen om Uppdrag granskning, förbön för homosexuella och relaterade ämnen är avslutad för denna gång.

REDAKTIONEN

Något vi borde skriva om?

Tfn 09-61261549
e-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Fax: (09) 278 4138.

Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

TRO POLITIK

"Att kristen tro är politisk är självklart. Det är svårt att tänka sig en tro som inte har konsekvenser i form av värderingar och åsikter."

Fredrik Modéus i KT

KRITIK HERDABREV

Biskopen hålls ej på vägen

"I balansgången mellan trosinnehåll (fides quae) och trosakten (fides qua) – eller mellan trons då och trons nu – tycker jag att biskopen inte riktigt hålls på vägen, utan ställvis ramlar i ena diket – en

risk som han också själv antyder i herdabrevets slutkapitel och som han säger sig väga ta."

Leif Erikson i sin recension i Sändebundet av Biskop Björns herdabrev Mer än ord.

KYRKSKEPPET HAR
fått besök av en
oväntad gäst.
FOTO: TINCA BJÖRKE

Lilla Jonny's nya babybror ville inte somna utan skrek för fulla muggar medan mamma försökte vaggga honom till sömns. Jonny tittade förundrat på och frågade sin mamma: Varifrån kom han?
– Han kom från himlen, svarade mamma. – Mow jag kan förstå varför de slängde ut honom! sade Jonny.

Råttor gömda i kyrkan

I S:t Görans kyrka i Mariehamn gömmer sig tio små kyrkoråttor. Idén att leta efter råttor i kyrkor kommer från Sverige.

TEXT: TOMAS VON MARTENS

– Förra sommaren besökte jag tillsammans med barnbarnen Nyköping och S:t Nicolaikyrkan där de hade gömt råttor, berättar Maria Båsk som är församlingspastor i Mariehamns församling och arbetar bland annat med sjukhussjälavård.

– Barnen kunde gå omkring och leta efter råttor medan jag fick sitta och ta det lugnt i kyrkbänken. Sen fick de med sig en rätta hem efteråt. De hade jätteroligt och uppskattade råttjakten mycket.

Båsk tog med sig idén hem till Mariehamn.

– Jag sparade blanketten och gav den till vår informatör Tinca Björke.

Vi frågar mer om hur Björke har förverkligat idén: **Vem och eller vilka har valt**

ut ställena där kyrkråttorna gömts?

– Musikledare Anders Laine har hittat ställena där råttorna gömmer sig. Det är meningen att det inte ska vara för lätt men heller inte för svårt. Guiderna i kyrkan hjälper så klart till om det behövs.

– Råttjakten är inte beroende av vilket språk besökaren talar – den är visuell, vilket innebär att alla kan gå på råttjakt. Jag var just och pratade med guiden och hittills är det mycket uppskattat av barnen.

Funderade ni någonsin på att sprida ut råttor i flera kyrkor i samarbete med andra församlingar?

– Denna idé har vi inte diskuterat med andra församlingar, för att göra ett gemensamt samarbete. S:t Görans kyrka i Mariehamn är Ålands enda vägkyrka, det innebär att vi har kyrkan öppen för allmänheten och guider på plats.

Vad ska man göra när man hittat en eller flera råttor, får man förresten hitta flera än en?

– När du kommer till kyrkan och vill gå på kyrkråttjakt så får du ett dokument med bilder av råttorna där de är gömda – så att du lätt-

TINCA BJÖRKE säger att S:t Görans kyrka i Mariehamn är Ålands enda vägkyrka och därför kan man söka råttor måndag till lördag. FOTO: ANDRÉ LINDHOLM

are ska finna dem. Totalt är det 10 råttor som gömmer sig på olika platser. På varje bild på skattkartan finns en liten ruta som du ritar ett kryss i när du hittat respektive rätta. Det finns inga egentliga regler, eller i vilken ordning du ska finna dem utan var och en gör det i sin egen takt.

Har ni tryckt upp någon broschyr eller anvisningar i kyrkan om att man kan leta efter kyrkråttor?

– Vi har tryckt upp dokument med kartan och sen berättar guiden resten.

Vad händer sen när alla kyrkråttor har hittats?

– När du hittat alla kyrk-

”Barnen kunde gå omkring och leta efter råttor medan jag fick sitta och ta det lugnt i kyrkbänken.”

Maria Båsk

FÖRSAMLINGSPASTOR MARIA BÅSK tog med sig idén om en råttjakt i kyrkan från en församling i Nyköping. FOTO: TINCA BJÖRKE

råttor så lämnar du dokumentet till guiden så får du en lite gåva som tack för din hjälp.

Hur fort tror ni de alla är hittade?

– Uppskattningsvis tar denna råttjakt ca 15 minuter.

Vilka tider och dagar är kyrkan öppen?

– Kyrkan är öppen alla vardagar mellan kl. 10-18 och på lördagar kl. 10-15.

Kan de inte störa dem som eventuellt sitter i kyrkan och ber eller mediterar om en mas-

sa nojsiga barn börjar leta efter råttor överallt i kyrkan?

– Alla är välkomna till kyrkan! Glada barn som är på råttjakt är inget störande fenomen gissar jag, kyrkan har en förmåga att skapa ett lugn som påverkar de flesta.

Blir det någon uppföljning efteråt på vad denna grej gav?

– I höst kommer vi att ha en uppföljning, hur många det var som gjorde denna råttjakt, var det för svårt, för många råttor att leta efter och så vidare.